

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ أَجَلَ مَا يَتَوَقَّعُ بِهِ صَدْرُ الْكَلَامِ وَأَفْضَلُ مَا يُرْتَجَى بِهِ بَدْءُ الْأَرْقَامِ سَجْدًا بِأَرْقَى
 أَعْرَفِ الْمَعَارِفِ خَرَى لِأَعْلَامِ مَبْدَعِ الْعَالَمِ بِالْجُودِ النَّظَامِ وَأَنَّ الْحَقَّ مَا يَتَوَقَّعُ
 بِهِ لِلزُّلْفَى إِلَى الْمَلَائِكَةِ الْعَلَامِ وَأَوَّلُ مَا يُرْتَجَى بِهِ الشَّفَاعَةُ بِحُجُومِ الْقِيَامِ أَهْدَاءُ الصَّلَاةِ
 لِلتَّكَاثُرِ وَالسَّلَامِ إِلَى مَنْ أَبْرَزَ لِلْبَهْمَاتِ الْمَوْصُولَةِ بِضَمَائِرِ الْأَنَامِ وَعِلَالِ وَجْهِهِ الَّذِينَ
 تَخْصُصُوا بِأَشَارَاتِ الْأَنْعَامِ وَصِلَاتِ الْأَلْهَامِ أَدَامَتِ الْبَرَكَاتِ مِضَافُ وَمَعْرُوقَةُ بِاللَّامِ
 وَلِجَدِّ فَهَذَا كَاشَفُ الظَّلَامِ عَمَّا يَتَعَلَّقُ بِالْأَلْفِ وَاللَّامِ يُحْتَوِي عَلَى خَمْسَةِ
 فصول ثَمَنِيَّةٍ لَا قِطْرَ لَحِ الْأَصْحَابِ وَالْفِتْنَامِ رَجَاءً أَنْ يَنْفَعُ بِهِ الْأَذْكِيَاءَ الْكِرَامِ
 وَيَصُونَهُ عَنْ مِشَاغِبَةِ الْأَغْيَاءِ لِلدُّرُهِمِيِّينَ وَالْأَغْوِيَاءِ الْعَاقِمِينَ فِي طَغْيَانِ الْأَهْلَامِ
 وَيَحْفَظُهُ عَنْ تَقَرُّفِ الطَّعَنَةِ الْيَامِ مَوْثِقَ رِعْفِ الْحَسَكَةِ الطَّغَامِ وَهَذَا أَنْكَرُ
 أَشْرَعِ فِي الْأَرْقَامِ مَسْتَوْكِلًا عَلَى الْمَقِيضِ النَّعَامِ الْمَنْعُوتِ بِالْبَقَاءِ وَالِدَوَامِ

هذا هو الكتاب
 الذي كتبه
 في سنة ١٢٠٠
 في شهر ربيع
 الثاني
 في يوم
 الاثنين
 في سنة ١٢٠٠
 في شهر ربيع
 الثاني
 في يوم
 الاثنين

الفصل الأول

اعلم ان بعض الناس خال من اداة التعريف كلسان الترك وبعضهم فيه اداة
التذكير وحذفها علامة التعريف كلسان الفرس وبعضهم يختلف الاداة في
التعريف بالنسبة الى التذكير والتانيث كلسان العبرانيين واما المشهور من اداة
التعريف في العربية قال الحرفية وفيها اربعة مذاهب **الأول** انها كل
والهمزة اصلية قطعية وهو مذهب الخليل ومذهب ابن كيسان والدليل على
ذلك فتح الهمزة وثباتها في نحو **الاسم** مع تحريك ما بعدها باء نقل حركة همزة اسم الى
اللام بقاعدة يسأل وفي نحو **الذكرين** وفي القسم والنداء نحو **لاها** الله لا تعين
ويا الله وفي التذكير نحو **فولك** ال اذا تكرر ما فيها اللام نحو الكتاب وقصها عن الكلمة
والوقف عليها عند الاضطرار كالوقوف على قد في **نحو شعر** **يا خليل** اربعاً واستخدا
ال منزل الدارس عن محي حلال وانما حذف عند هذا القائل همزة القطعية في نحو
باله وامثاله لكثرة الاستعمال بخلاف القياس **والثاني** انها ال لكن الهمزة قارئة
وهو مذهب سيبويه على ما قال ابن مالك في التسهيل والدليل عليه سقوط الهمزة
في الدارج وانما فتحت مع ان الاصل في همزة الوصل الكسرة لفتحها القياس بدخولها على
الحرف هو اللام ويقال من جانب هذا المذهب لقائل المذهب الاول ان ثباتها مع الحركة
لكون الحركة عارضة وعدم اعتدادها وفي القسم والنداء لصيرورة ال عوضاً عن همزة
اله اما قولهم في التذكير ال فلكثره مصاحبها مع اللام بمنزلة قد واما في نحو
الذكرين فلان لا يلتبس الاستفهام بالخبر **والثالث** اللام وحدها
مزيدت الهمزة الوصلية لتعذر الابتداء بالسكان وفتحت للحمزة وكثرة التعريف

قال ابن جني كان يزيل
يسمي بالان فممن يسمون بالان
والاسم كمالا يقال في قولنا لاها
مبني وادخله العاصي
على الجبال الموقرة في قوله
مع انهم جميعاً كسرين
على الجمع كسرين
الان واللام الصلة واللام
يبل وانهم جميعاً كسرين
منهم واحداً في قوله
على في قوله ان ال لا يقبل
اللام واللام واللام
الجميع في واحد في قوله
عبيد بن الاشب
المقصود اصل قاع
سكنات في قوله الهمزة من
كسرة الهمزة من
استخدا ال الدارس من
وتمت القياس في قوله
الحارة تخفيف الهمزة
تأويلين والتمنى يا صاحبي
واقفاً بلداً في قوله
عن ذاب سنانين في قوله
منه وامت بركة
وعلمت افاض

من اجتهادها اذ ابتدئ بالعرف ولذا ادرج ابن هشام هذه اللغة تحت كلمة ام واذا ثبتت
الهمزة في الابداء علقها لا بد من كتابتها مطلقا كما لا يخفى ولذا ترى كتب المقوم مشحونة
بكتابتها وما قال الزجاج في حواشيه على ديوان الادباء ان ابدالها بالميم يختص بمكان
الام ولها افعاله لغة بعضهم لاجمعهم لوقوع النحويين في الحديث المأثور

الفصل الثاني في اقسام الحرفية

احاة التعريف وهي نوعان **عهديّة** وهي التي تقيد ارادة حصة
معينة من مدخولها واحد او اثنين واكثر **وجنسية** وهي التي
لا يراد بمدخولها حصة معينة **والاولى** ثلاثة اصناف **الاول**
ذكرى ويقال له الحسي ايضا وهو ما تقدم لصحى بها ذكر لفظا وعلامته صحة
سد الضمير مسددا مع محصى بها نحو **اَسَلْنَا اِلَى فِرْعَوْنَ رُسُوْلًا فَعَصَوْا فِرْعَوْنَ**
الرَّسُوْلَ وفائدة التنبيه على ان الرسول الثاني هو الرسول الاول ولو جى بمنكر
لنوهما انه غيره لما تقرّر في اصول الفقه النكرة اذا اعيدت معرفة كانت الثانية
حين الاولى بخلاف ما اذا اعيدت نكرة فلو قيل **فَعَصَاهُ فِرْعَوْنَ** او **فَعَصَى فِرْعَوْنَ اِيَّاهُ**
صح المعنى فان قلت لام الانش في قوله تعالى **وَصَّعْتَهَا اَنْتَ يَا اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ**
وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْاُنْثَى للبعد الذي لا يصح اقامة الضمير مقامها مع مدخولها
بانه لا يصح ان يقال كهي في القصير يجب ان عدم صحة ذلك لخصوصية كون الجارة كافة
والا فلا مانع من سد الضمير لوجر بغير الكاف فقبل مثلها **والثاني** على وهو
ان يتقدم لصحى بها علم ويقال له الذهني ايضا نحو **اَذْهَبَا فِي الْغَارِ** وذلك لان الغار معلوم
عندهم ومنه كماله **والثالث** حضوري وهو ان يكون محصى بها حاضر نحو

لغة فاعلت
الطبيعة من
حيث الاطلاق
والعوض ايضا
حقه لغوية
مطلق الطبيعة
فمنه ان يكون
تعيين على
موضوع
بما هو
منه
من العدم
بما يكون
فيه غايه من
تخص او اشغال
ولم يقتضوا
المدحاق
منه
ما في
المعنى

كالداخل على الصفة المشبهة على الاصح على ما استوقف عليه ان شاء الله تعالى
والثاني لاستغراق خصائص الافراد بالغة مدحا واذمنا وهي التي
 يقوم مقامها كل مجاز انحاء ^{التي} ^{تجد} ^{الرجل} ^{علما} ^{ولو قيل} ^{كل} ^{رجل} ^{علما} ^{لصحة} ^{مجانزا}
 على معنى انه اجتمع فيه ما اختلف في غيرهم من الرجال من جهة الكمال
 ولا اعتداد بعلم غيره ^{للقصور} عن رتبة الكمال على عاذاة كل الصيد في جوف
 الفرائخ ^{ورد في الخبر} **والثالث** لتعريف الماهية وهي التي لا يقوم مقامها
 كل لاحقيقة ولا مجازا والمراد بها ^{العلم} ^{انفس} ^{الحقيقة} ^{من} ^{حيث} ^{هي} ^{هي} ^{نحو} ^{الرجل}
 خير من المرأة او من حيث العموم ^{نحو} ^{الانسان} ^{نوع} ^{او} ^{المراد} ^{بها} ^{الفرح} ^{الغير}
 للعين منها باعتبار التحقق والقربة ^{نحو} ^{ادخل} ^{السوق} ^{واشترا} ^{الحم} ^{اذ} ^{المراد} ^{به}
 مطلق السوق الذي يباع فيه اللحم لكن لما لا يمكن الدخول الا في واحد فلا بد
 من تحققه في واحد من الافراد اعني فردا منتشرا كالمسكر فهو وان كان
 معرفة لفظا ولذا يعامل به معاملة المعارف من جعله مبتدأ وذا حال وصفته للمعرفة
 كسائر المعارف لكن بذكر معنى ^{لذا} ^{قد} ^{يعامل} ^{به} ^{معاملة} ^{الشكرات} ^{ومنه} ^{قول}
 رجل من بني سلول ^{نشعر} ^{وقد} ^{امس} ^{على} ^{اللحم} ^{يسبني} ^{فصليت} ^{ثم} ^{قلت} ^{لا} ^{يعنيني}
 لما ان جملة يسبني بكرة وقعت حصة اللحم المعرف باللام الجنسية اراد به ليأمن الليام
 وليس المراد الماهية من حيث هي بقربة المرور ولا الفرح العين اذ المقصود اظهار ملكة الحكم
 بل الجنس من حيث وجوده في فرد من افراد اعني الفرح المنتشر وهذا هو الباعث على جعل
 يسبني وصفا لاحالا اي ليس كونه سابا خاصا بحال مرور بل هذا عاذاة واداه فيكون هذا
 المبلغ في جملة كرمه كذا في شرح المفتاح للعلامة النفاذاني في السيد الشريف وان كان ظاهر الحال انها

والفرق بين الخبرين
 ان الاول انما هو
 الحكم على الافراد دون
 الثاني انما هو الحكم
 يقال ان بعض
 السبل في خبر من الكثرة
 ولا يمكن ان يقال
 بعض الانسان
 نوع في المشتبه
 والقدر على العلم
 وليس على ان الحكم
 الدخول على اشكال
 فكل من قيل السيد
 زائدة في ما يفيد داخل
 سوقا سوى ان بعض
 احكام المعرفة على سائر
 كونه ذوا حال ومرتدا
 وصفة للمعرفة منه
 مدخله العالي
 اسلم متعلقا بالكل
 والاضربا في خبر من
 الثاني انما هو
 منقول وصفة للمعرفة
 التاخر على خبر من
 كما في الصحاح ويروى
 الشطر الثاني

ولما انكر ابراهيم ان يكون الجمل وصف المعروفة مع ان لها انظار كثيرة منها قوله تعالى
 كشك الجمل كجمل اسفار او كاستضعفين من الرجال والنساء والولدان لا يستطيعون
 قال صاحب الكشاف لا يستطيعون صفة الرجال والنساء والولدان وانما جاز ذلك
 والجمل تكون تكرات لان الموصوف وان كان فيه حرف التعريف فليس بشئ بعينه
 وقال ابو الجراح لا يكون الا عهدية ومعنى الدينا اخير من الددم الذي
 عهدت بقلبي على شكل كذا اخير من الذي عهدت على شكل كذا اللام للعهد ابد لا يفارقه
 وقال ابن عصفور لا يبعد عندي ان يسمى الالف واللام اللتان لتعريف الجنس
 عهديتين لان الاجناس عند العقلاء معلومة مذ فوضها والعهد تقدم
 المعرفة وقال ابن بابشاذ العهد بالاعيان والجنسية بالاذهان كذا في البوامع
 وقال العلامة في شرح المفاتيح والتلويم ان وضع اللام للتعريف والعهد لغيره
 بالاجماع ومعناه الاشارة والتعيين والتمييز والاشارة اما الى نفس الماهية من
 غير ان يكون في ضمن الوجود كما في قولك الانسان حيوان والرجل خير من المرأة
 وقد يسمى لام الطبيعة او باعتبار الوجود وهي اما ان يكون مع قرينة البعضية
 كما في اكلت الخبز وشربت الماء وقد يخص باسم للعهد حاله في زمانه ابد ونها
 فيجعل على العموم حذف الترخيم بلا من حر ويسمى لام الاستغراق بل بما يكون مع قرينة
 العموم كما لاستثناء واما الى جهة معينة من الحقيقة فمردودين واكثر وهو العهد بلام
 كان العهد مذكورا او كناية او لم يكن مذكورا بل كان حائضا لخاصة في صفة للناسي واسم
 الاشارة اذ لم يكن مذكورا بل كان معلوما للخاصة فخورك السلطان اخلق الباب فالعهد بهذا
 المعنى الاستغراق من افرا الحقيقة والسكاكي جعل الاستغراق مقابلا للجنس والعهد

لا فائدة
 الاشارة الى
 العهد بلام
 حقيقة ولام
 حكم او موقفي
 واما كذا يكون
 بغير صفات
 لتعريف الاكسما
 فاللام لا يكون
 موقفا من
 اوتاما لا اوتاما
 من غير
 طلائع اقرب
 الى كذا
 السكاكي

جزيا على ظاهر كلام بعض ائمة النحوي والاصول انتهى ملخصا

الفصل الثالث في اللام الاسمية

وهي بمعنى الذي وفروغ الداخلة على اسم الفاعل والمفعول بمعنى المحدث لا الثبوت ولا الداخلة على الصفة المشبهة واسم التفضيل لعدم تأويلها بالفعل ولا منه ليكون صلة ولا على الصل لا يقدل مع الفعل الا بان وهو معها مفرد والصلة لا تكون الا جملة فالفاعل والمفعول المذكوران بمعنى الفعل صلتهما اذ اصل الضارب والمضروب مثلا الضرب والضرب فكرهوا دخول اللام الاسمية المشابهة للحرفية لفظا ومعنى على صورة الفعل اما لفظا فظاهر واما معنى فاصيرة اللام مع ما دخلت عليه اعني الموصول مع الصلة مع فتك الحرفية فصيروا الفعل المبني للفاعل في صورة اسم الفاعل والفعل المبني للمفعول في صورة اسم المفعول لتقارب المعنى فالصلة فعل في الحقيقة وان كانت على صورة اسم وكذا عملت بمعنى الماضي نحو جاء الامير الضارب زيدًا والفقيه المعطى دينا ولو كانت اسم الفاعل والمفعول حقيقة لم يعمل كالجرد من اللام لفقدان الشرط كما ان قرب في موضع ولذا لم يحكم بان نفس الصفة تتضمنها معنى الفعل صلة واعتمدت على الموصول ولكونها اسما في صورة الحرف نقل اعرابها الى صلتها عارية عما في الابعى غير والدليل على اسميتها اجمع الضمير اليها في نحو قولهم قد افلم المتفرقة والمروية وهو لا يرجع الا الى الاسم وان مدخولها يعمل معها ولو كان حرفا لم يعمل لبعد المشابهة عن الفعل بدخول ما هن من خواص الاسم هذا هو من ذهب الجموح وقال المازني في احد قوليه ومن وافقه انما هي الداخلة على اسم الفاعل والمفعول المذكورين موصول حرفي ومالك الا خفف الى انها حرفي فخرى وهو القول الثاني المازني في نسخة ما ان العاقل يتخطاها فهي كالأضارب كذا

لما اوردوا بالاشتراك في التثنية والاثنية والارثية
انما هي الداخلة على الثبوت
فوقد قال على الثبوت
كالصفة المشبهة واسم التفضيل
كذا في التثنية والاثنية والارثية
على ما ذهبوا اليه في النحوي
والاصول قال بعض من
انفق في ذلك ما ذهبوا اليه
من اصدى الاجل
فهم يثبتون اللام
التي في الاستدلال
وبما بان لفظ النحوي
فيه الاصل الموصوف
بنفسه ايضا لا يصح
فلا يصح في غير ذلك
بما في قوله في غير ذلك
هو الاصل الموصوف
من غير ذلك

حتى لا يكون الموصوف كعرفة توصف بكرة وجعلت لازمة لانها لو ادخلت
 تارة وتُرعت تارة لا وُهم انها للتعريف ومنها الداخلة على الاعلام للنقولة
 كالنصر فانه في الاصل بمعنى الذهاب ثم نقل الى النصر بن كناية وكالات علم
 صنم لتقريبه بالطائف وفي الاصل كان يطلق على رجل يلبس السون بالطائف
 وكانوا يحفون على قبره فجعلوه وتناً وكانت تأوّه مستعدة فحفقت وهو مؤث
 في كلامهم وكالعزى علم صنم بغطقان وهي في الاصل شجرة واصلاها تانث
 الاعزى بعث اليها رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم خالداً بن وليد فقطعها
 فخرجت شيطانة ناشرة شجرة لها داعية ويلها واضعة يدها على راسها في جعل
 يضربها بالسيف حتى قتلها وهو يقول يا عزى كفرانك لا سيما انك اني رابت الله
 قد اهانك فرجع واخبر رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم فقال صلى الله عليه وآله
 وسلم تلك العزى ولن تصيد ابداً ومنها الداخلة على الاسماء المصغلة وهي التي
 لم تستعمل قبل العلمية في معنى اخر مثل الشموال كسفر جل اسم شاعر يهودي هو
 ابن عاذيا كذا في الشمني وفي القاموس طير يكنى ابا براء ومثل اليسع كيقع علم بني يهو
 اعجمي معرب لفظه لفظ المضارع وليس مضارع قاله الفارسي كذا في النصير
 للزهري وقيل مضارع وسع سمي به ولا ضمير فيه فاعرب ثم نكر وعرفت بال
 كذا في الشمني ومنها الداخلة على الاسماء الغالبة لاطلاق على فرد واحد من افراد
 المدخل كالبيت فانه في الاصل شامل لكل بيت ثم غلب على الكعبة وكلمة
 لطيفة مدينة الرسول صلى الله عليه وآله وسلم وكالعشى في الاصل لكل من لا يصرف في الليل ثم غلب
 على عشي هذان ونحو هذه الالام وان كانت لازمة لكن تحذف وجوباً في النداء

والاضافة نحو يا اعشى ويا اعشى تغلب والحذف في غيرهما شاذ نحو هذا عيوني
 طالعيا وكالعقبة فانها في الاصل اسم لكل طريق صاعد في الجبل ثم اختص بعقبة
 المني التي تضاد اليها البحرة فيقال جمة العقبة قاله الشاطبي وكانهم فانه في الاصل
 يتناول كل نجم ثم صار علما للثريا اصلها ثريوي تصغير ثروي من الثروة او الكثرة
 اذ كواكبها سبعة قاله الفخر الرازي ويحتمل ان يكون المشتري اذ لا بد مني ما معنى الاشتراك
 فيه فلحقه ما عرف فيه الاشتقاق قال سيديويه وما لم يعرف من هذا الجنس اصله
 فليحق بما عرف كذا في المنهل الصافي ومنها الداخلة على فلان وفلاحة اذ اكي عن
 اعلام البهائم فيقال الفلان والفلاحة وابن الفلان وام الفلان بخلاف الكناية
 عن اعلام الاناسي فلان دخل عليها اللفظ قال الرضي كناية اعلام البهائم اول
 باللام من كناية اعلام الانسان لان انس الانسان يجلسه اكثر فهو عنده اشهر
 من اعلام البهائم فكان فيها نوع تنكير فقال ابن الحاجب اصل العلمية واكثرها
 فيمن يعقل وعلمية غير السافل وخيلة وقليلة فزيادة ال على ما هو اقل علما اولى فمنها
 الداخلة على المثني والجمع باعتبار المعنى لا الصيغة فقط اذا كانا للعكسين نحو الزيدان
 والعمرين مطلقا كما هو في جماعة او اذا قصد بهما التعريض والافحون بقاؤهما
 على التنكير وليس هذا ابا بعد من العلم المفرد وانت تقول رايت زيدا من الزيد وهكذا
 رايت زيدا او هندا او هو مسموع من العرب قال الشاعر شمس رايت سحورا امين
 شعوب كثيرة فام ارسعة امثل سعد بن مالك قاله صاحب المنهل الصافي
 اقول قياس المثني والجمع على المفرد قياس مع الفارق لا سيما في الاحكام الغير القياسية
 ومنها الزائدة لتحسين الكلام كالداخلة على الموصولات على الاصح والداخلة على المصادر

٢٢
 في غير متضمن
 علمية والتأنيث
 كذا في النسخ
 منه فظلم الحكم

سلكه اختلافا
 نحو اذ دعا طلوع
 بالثام غيب
 اليه المرفق فانه ليس
 بجمع معني وان كان
 صيغة ١٢ منه
 مرفقه العالي

بنات اوبرنحو شعن ولقد جئتك اكموا وعسا قلا ولقد نهيته عن
بنات الا وبريقان بنات اوبر علم نوع كحاة يقال لها في الفارسية سماروغ وكال اخلة
على التمييز نحو شعن رايتك لما ان عرفت وجي هنا صد دت وطبت النفس
يا قليس عن عيها والصنف الثاني ما وجد في السعة والنثر بطريق الشذوذ فيها
على حال كقولهم ادخلوا الاكل فالاول فالتسابق حال واللاحق معطوف وال
نائدة لان الحال واجبة التذكير والاصل ادخلوا اول فاوكل والمعنى ادخلوا اثنين
وكذا جاء الجاء الفقير اي جاءوا حال كونهم جماعة كثيرة سائرة وجه الارض لكثرة
ومنه قوله تعالى ليخرجن الاعترق منها الا ذل عند من قرأ بالمعروف من الخرج اي
ليخرج حال كونه اعترق مثل خروج الا ذل ومنها على الجملة الاسمية على ما حكى الفراء
ان رجلا قبل فقال له اخرها هو خ اقال السامع نعم الها هو ذا كذا في الرخيصة

الفصل الخامس في القوائد العجيبة المتعلقة بها

قائد قال ابن عصفور اجازوا في نحو مرت بهذا الرجل كون الرجل نعتا وكونه بيانا
مع اشتراطهم في البيان ان يكون اعرف من المبين وفي النعت ان لا يكون اعرف من
المنصوت فكيف يكون الشيء اعرف وفغير اعرف ايجابا بانه اذا قلنا بيانا قد استال فيه
لتعريف المنصوت فمنه تميز الجنس بانه والحضو بدخول ال الاشارة انما تدل على الحضو في
الجنس اذا قلنا نعتا قد استال فيه للعهد فالمعنى مرت بهذا وهو الرجل المعرج بيننا
فلا دلالة فيه على الحضو والاشارة تدل عليه فتكون الاشارة للمنصوت اعرفت نقله
ابن هشام وفيه نظر لان مرادهم من ان لا يكون النعت اعرف من المنصوت ان يكون
التعريف الطاري على مدلول النعت ادنى مرتبة من مرتبة التعريف الطاري على مدلول

اشارة الجند
وليس في قوله مدلول على حال
المضارع في قوله شعن
الا انما هو في قوله شعن
جاء في قوله شعن
كس في قوله شعن
نوعا في قوله شعن
وقال في قوله شعن
على قوله شعن
والعطف في قوله شعن
عطف في قوله شعن
انما يقال في قوله شعن
اعني ما في قوله شعن
لغزوة في قوله شعن
نوعا في قوله شعن

وياد ادا انما كذا
كلمات من جمع ابن ابر
يؤا ويرد ونوع من شعن
كونها من شعن
في الرداءة قد قلنا في قوله شعن
ان بني فلان بنات اوبراي
نظن بهم في قوله شعن
تناولت كذا من اقسام النعت
ومنتك عن اقسام النعت
على البيت الشريفين شهاب
الشهاب في قوله شعن
بن قيس بن خالد بن مسعود
المشهور في قوله شعن
ويصير في قوله شعن
بالوجه في قوله شعن

وانما في قوله شعن
والعطف في قوله شعن
نوعا في قوله شعن
وقال في قوله شعن
على قوله شعن
والعطف في قوله شعن
عطف في قوله شعن
انما يقال في قوله شعن
اعني ما في قوله شعن
لغزوة في قوله شعن
نوعا في قوله شعن

فمن قال لامرأته وذكر البيتين فكتب محمد جوابه ان رفع ثلثا يقع واحدة وان نصب يقع ثلثا
لانه اذا رفع ثلثا فقد تم الكلام بقوله انت طلاق ثم ابتداء والطلاق عزيمة ثلث واذا نصب
ثلثا فكانه قال فانت طالق ثلثا ثم ابتداء والطلاق عزيمة كذا في الشمني وقال ابن هشام
ان الصواب ان كلام من رفع والنصب محتمل لوقوع الثلث ولوقوع الواحدة اما الرفع فلا
ال في الطلاق اما لجاز الجنس كما تقول زيد الرجل اي هو للعتدية واما للعهد المتكوي
مثل ما في فحصى فرعون الرسول اي هذا الطلاق المذكور عزيمة ثلث فعلى العهدة تقع
الثلث وعلى الجنسية تقع واحدة كما قال لكسائي واما النصب فلانه محتمل لان يكون على
المفصول المطلق وج يقتضيه وقوع الثلث اذ المعنى فانت طالق تطلقا ثلثا ثم اعترض بينهما بقوله
والطلاق عزيمة ولان يكون حالا من الضمير المستتر في عزيمة وج لا يلزم وقوع الثلث لان
المعنى والطلاق العزيمة اذا كان ثلثا فانما يقع ما نواه انتهى ملخصا وفيه ان غاية ما قيل
فيه احتمال وقوع الواحدة والثلث في كل من التقديرين واذا قد تقر في الشرح ان اللفظ
اذا احتمل وقوع الثلث الواحدة فانما يقع واحدة ترجحا ليجانب عدم المفارقة فان الطلاق ^{بعض}
المباحات الجواب ان هذا اذا لم يعلم من اد القائل اما اذا علم المراد فعلى ما نوى هذا هو مراد ابن
حيث قال فانما يقع ما نوى اه هذا ما يقتضيه معنى هذا اللفظ واما الذي راده هذا
الشاعر للغير والثلث يقول بعدة شعري فبني بها ان كنت غير فقيده وما لامري بعد الثلثة مقام
فائدة اختلافوا في نيابة ال عن الضمير للمضاد اليه فمنعه اكثر البصريين وجوزة الكوفيون
وبعض البصريين وكثير من المتأخرين فخرجوا عليه قوله تعالى فان الجنة هي المأوى من
برجل حسن الوجه وضرب بيد الظهر والبطن اذا رفع الوجه والظهر والبطن والمأوى يقدر
هي المأوى له والظهر والبطن والوجه منه وقيل ان ما لا يحى ازغير الصلاة وقال النحوي

من البيوت
بعض القرآن
فيهم سب
فقلت وان
تطابقوا والام
منه فاما
الحج كوكب
تغير في فقه
لم يكن في فقه
ولين كان
وعطف القدم
مصدر يعني
تقدير اس
ليس لاحد
الى العشرة
والا لا تقدم
بعد اليقاع
التطبيقات
الثلث اذ بها
تمام الفقرة
منه
مدخل
العالي

ومثله النكرة كرجل اما على كل الافراد وهو الاستغراق ومثله كل مضاف الى نكرة ولا خفاء في
تمييز بعضها عن بعض الا في تعريف الحقيقة فانه ان قصد به الاشارة الى الماهية من حيث هي هي
لم يميز من اسم الجنس التي ليست فيها دلالة على البعضية والكلية نحو رجعي وذكرى الرجعي الذكر
وان قصد به الاشارة اليها باعتبار حضورها في الذهن تميز عن تعريف العهد هذا حاصل
الاشكال الذي ورد صاحب المغتاض في هذا المقام وجوابه ان اللام عدم تمييزه عن عرف
العهد على هذا التقرير لان النظر في المعهود الى قوم معين او اثنين او جماعة بخلاف
الحقيقة فان النظر فيها الى نفس الماهية والمفهوم باعتبار كونها حاضرة في الذهن هذا
غير معتبر في اسم الجنس النكرة وعدم اعتبار المشتق ليس باعتبار عدم التثنية وقال العلامة الشريفي المصنف
التي ليس فيها ثنائية الوحدة كرجعي وذكرى بشرى يتحد موحى معرفها ومنكرها فكم يجوز ان يعامل
المعروف اذ اريد به الفرق المنشأ ومعاملة المتكر كما هو للشبهى ينبغي ان يجوز ذلك في هذه المصادق
فائدة قال علماء الاصول الرابع من لامت التعريف لام العهد الخارجي لا فائدة فائدة
جديدة ثم لاهم الاستغراق لكثرة استعمال ثم لاهم الجنس وقين بالعكس التفصيل في ملبس طائفة الاصول
فائدة اذا دخلت اللام على الجمع بطل معنى الجمعية فان لم يكن هناك جماعة
معهودة افادت الاستغراق ان امكن والا افادت تعريف الجنس سواء تحقق في
واحد او اكثر او يقطع النظر عن الاشخاص نحو الرجال خير من النساء اذ لو لم يحل
وبقي الجمع فيه على الجمعية لغا حرف التعريف ان حمل على الجنس المقيد بالوحدة لغا الصيغة
فينبغي ان يحل على الجنس ليكون اللام مفيدة ومدخولها اقرب الى الجمع لصدقه على
الواحد والجماعة على السوية والحمد لله خالق البرية وعلى سؤله واله الصلوات والتمية

جواب سوال
تقرير ذلك كان
الحضور الفهمي
في مجلس
اسماء الاجناس
ومستند الى كون
بلد الحقيقة
ولم يخرج اذ كان
للمع الحقيقة
عليها لا يخرج
بين القناتين
فاشار الى ذلك
بان عدم
الحضور ليس
اعتبار عدمه
وانما المناقاة
بين اعتبار
الحضور فافهم
عدمه لا غير
كذا في بعض
الحواشي
من مشهور
العالم

كتاب المدعو بهادي على استقامت قرطبا على سائر المسترخية كاشف الظلام

ان اول ما انت الاقلام بتحريره هذه العزيمه العلمام قد وثق البيان في الكلام تفصيليه محمدية
 الآيات التحيه والسلام وعلى آله وصحبه يا الاربعة الاقلام صاوة الليلة والدين رافعي الوية الاسلام
 ما دام الاتحاد القلبي بين الالف واللام وكان هذا القامة ليل الاستقامت في الالام وتعد هذا
 كاشف الظلام عما يتعلق بالالف واللام تعد استغراق الاقسام بحيث لم يشذ عن من الالام قلن تر
 مثله ولو في المنام ولا تجد مثاله لو في اليابا العصا في القول سواد سطور وكانه غمام بياضه يبرو
 الهيام وتعمري ان شقا لا اسقام عن الطباع المبر للقيام وقد افزع اعوجاج الجبل عن الاغوياء الليام
 وان للآل المعاني الكسبت جلا الانسجام وانسكبت في سلك التفرج من الانتظام عصر المرحبان
 فصار كالغلام حتى استعمل خرايد المضامين في البناء كطابل معانيه حور قصورات في النخيام
 لم تكلمش احد بذو بياني ان شب الالام وكيف لا وهو من نقشات استاذنا البارع القمقام
 تاج العلماء الاعلام آية من آيات الله في الانام منبع الارشاد والخصا ص والعوام بجز خار
 متنا لية الاطام وفي آجام العلوم كالغفر غمام المؤيد بتايدات الملك المنعام مولانا المفتي
 محمد سعد الله مقدم العلماء الامام لا زال ظله مبسوطا بالدوام على رؤس المسترشدين
 والاعلام الذي مالت الوجود الى حبيته بالاستلام وقجحت القراخ السليمة لجنابه بالاستعلام
 انوار شرفت شمس فينه ونهاره ازالام ترمي نجوم السما راقلت اوانكدرت بالانظام الطبع ذك
 الكتاب في المطبعة المحمدية بتصحيح المصنف الفهام الذي بيانه اعجاز وحديثه الهام وبالشبه
 الاعظام في الابداد والافتخام وتبارك اسم ربك ذي الجلال والاكرام

ترجمة الناظم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

النقط العبد المستهام ترجمة الناظم العلامة مقدم النجاة امام القراء واللغويين
الكرام من التايخ الياضي وكشف الظنون ومدينة العلوم تبصرة للنحاة
والعوام ولما كان الاخير حاويا لما احزنه وزائد كثيرا على ما قاله
واشتركوا في بعض حالاته وانفقوا في تايخه وقاته استغنيت بنقل عبارته
عن الاولين واسقطت التكرار من البين ففي مدينة العلوم انه محمد
بن عبد الله بن مالك العلامة جمال الدين ابو عبد الله الطائي الجبائي
الشافعي النحوي نزيل دمشق امام النجاة وحافظ اللغة قال الذهبي ولد
سنة ست مائة او احدي وستائة وسمع بدمشق من الشافعي والحسن الصباح
وجماعة واحد الغربية عن غير واحد وجالس بحلب ابن عمرون وغيره وقصده
بها لا قراء العربية وصرف همهته الى اتقان لسان العرب حتى بلغ فيه الغاية
وحاز قصب السبق واربى على المتقدمين وكان اضافة في القراءة وعلما واما
اللغة فكان اليه المنتهى في الاكثر من نقد غريبها والاطلاع على وحشيتها واما
النحو والتصريف فكان فيه بحر لا يبارى وبر لا يبارى واما اشعار العرب التي
يستشهد بها على اللغة والنحو فكان لا يمة الاعلام يتخيرون فيه ويتعجبون من ان
يأتي بها وكان نظم الشعر بها حليته رحن وطويله ولسيطة وغير ذلك مما مع ما هو عليه

من الدين للدين وصدق لهجة وكثرة التوافل وحسن السميت ورقة القلب وكمال
 العقل والوقار والشماعة اقام بد مشق مدة يصنف ويشغل وتصل بالترية العادة
 والجوامع المعنى وتخرج به جماعت كثيرة قال ابو حيان لو يكن الا بن مالك شيخ مشهور
 يعتمد عليه الا ان بعض تلامذته ذكر انه قال قرئت على ثابت بن حيان وجلست في
 حلقة ابي علي الشلوبين نحو من ثلثة عشر يوماً قال البيهقي وله شيخ جليل وهو
 ابن يعيش الحلبي واما تصنيفه فكثيرة جدا منها الالفية في النسخ تسمى الخلاصة
 والعمدة واكمال العمدة وشرحها والتسهيل وشرحها ولم يتم وقصيدة في الافعال
 واشجونة في المثلث وقصيدة في المقصود والمدود وشرحها وعراب بعض احاديث صحيح البخاري
 وقصيدة في الضاد والظاء والخرى في اموه موزون وغيره من وتعرف في الصبر في شرح
 وكتاب في مجاء الفعل وفعل وتختصر في الابدال وقصيدة للماكينة في علم القلعة
 ونظم الفوائد وفتاوى له في العربية ومجموع يسمى القوائد في النسخ وشرح البحر والولاية
 وسيل المنظم وذاك المختصر والمقدمة الاسدية ويروى انه كان اخا صلي في العادلية
 وكان اماها شيعه قاضي القضاة شمس الدين بن خلكان الي بيته تعظيما له
 وكان اية في الاطلاع على الحديث واذ المجد شامدا في القرآن جدل الى
 الحديث ثم الى اشعار العرب في كان الشيخ زكي الدين القريع يقول ان ابن مالك
 ما خلا للنسخ حرمه توفي ثاني عشر شعبان سنة اثنتين وسبعين ومست

وَبَارِكْ وَسَلِّمْ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ

نَحْمَدُكَ يَا شَكْرَهُ عَلَى أَنْ كَتَبَ بَازِي حَوِي مِنَ التَّحْقِيقِ سَحَرُ الْبَيَانِ فِي بَرِي سَاكِيَةِ وَضَعِ الْمَسَاكِي

مِنْ تَحْقِيقِ الْعِلْمِ الْفَائِلِ الْبَازِي فِي الْكَمَالِ الْبَازِلِ الْبَازِي فِي الْأَنَامُولِ مُحَمَّدٌ بَارِي غَفَرُكَ اللَّهُ الْوَكِيلِ

أَنْطَلَعُ الْمَطْلَعُ دَوْدُ فِي الْمَصْطَفِ
لَدُنْ فِي الْمَصْطَفِ مُحَمَّدُ خَانْ

[illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
والله اعلم
مقامه

١٠٠

الحق المصطفى

قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة
قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة
قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة

وفي آية وتاليه يبدل

وتشبه هذا الإعراب بغيره

بأنه لا يرفع المثنى وكذا

كلتا كذا اثنتان اثنتان

وتختلف لي في جميعها

وأنفع بواو وبياء الجر

وشبهه ذين ويده عشرة

وتصيرها من تقصير

لليكم أحوالكم واعتدلا

إذا مضى مضافا وصلا

كأثنين وأثنين

جرا ونصب بعد فتح

سأجمع عامر مذبذب

وبأية الحق والأهلونا

قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة
قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة
قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة

قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة
قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة
قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة

قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة
قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة
قوله لا يفتنهم في الدين ولا يفتنهم في الدنيا ولا يفتنهم في الآخرة

١٠٠

١٠٠

[illegible]

[illegible]

وَجاءت باليسير فقصته لتمام التقديرين ثم لم يزل
 في اليسير وقاما حصل ان ضمير اللفظ ليس منضمما
 على لفظ التقدير منه وضمير الضمير ليس منضمما
 فاستناره على قولين واجب واما واجب اللفظ
 بالاجوز فقام الظاهر مقامه واذني ختمه
 في الواحد والماضي للام كافي والصفات
 بالوجه نحو اذني واذني واذني واذني
 خطاب الواحد نحو اذني واذني واذني
 كافي واذني واذني واذني واذني
 الاستنارة هو اللفظ في الفعل الذي كان
 والصفات المستندة في الفعل الذي كان
 وعبارة منطلق في كل واحد من هذه
 بان يكون اللفظ في كل واحد من هذه
 من جملة اللفظ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

اشبهه بكتفه الخلفاني

اِشْتَارُ غَيْرِي اِشْتَارُ لَوْ نَفَصَا

وَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ أَخْرَجَهُمْ مِنَ ظُلُمَاتٍ إِلَى نُورٍ بِإِذْنِهِ ۚ فَكَرِهَ الْمُؤْمِنُونَ ۝

وقلت يا غيب فيه وص

وَقَايَةً وَلِيسِي قَدْرًا

مَعَ لَعَلِّ عَكْسٍ وَكُنْ مُخْذِرًا

بني زعني لبعض من قسلفا

صلواته افضل من صلواته

لِزِ الْخَلَّتَيْنِ وَاقْصِلَا

وَقَدْ أَخْضَرْنَا فِي أَصْلَانِ

فِي إِتِّحَادِ الرُّتَبَةِ الزَّمْ فَصَلَا

قِيلَ يَا نَفْسِ مَعَ الْفِعْلِ الْتَفِمْ

کیتنی فشا و کیتی ندیر

البصائر والافكار الخفية

(Handwritten Persian calligraphy at the bottom of the page)

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

سورة التعلق
 ما كان منكم الا المؤمنون ولا الذين آمنوا
 فما سئلوا بشئ من غير ما قال الله تعالى
 او تلك الامور التي هي من جنس
 على ما كانت في القرآن
 الاول سورة التعلق

سورة التعلق
 ما كان منكم الا المؤمنون ولا الذين آمنوا
 فما سئلوا بشئ من غير ما قال الله تعالى
 او تلك الامور التي هي من جنس
 على ما كانت في القرآن
 الاول سورة التعلق

سورة التعلق
 ما كان منكم الا المؤمنون ولا الذين آمنوا
 فما سئلوا بشئ من غير ما قال الله تعالى
 او تلك الامور التي هي من جنس
 على ما كانت في القرآن
 الاول سورة التعلق

وَذَانِ تَكُنْ لِلْمُتَّقِينَ
 المتقين

وَيَا أُولِي الْأَشْيِ كُلِّكُمْ مُطْلَقًا
 متعلق

بِالْكَافِ حَرْفًا دُونَ كَامِرًا وَمَعَهُ
 متعلق

وَيَهْنَأُ وَبِهْنَأُ أَشْيُ إِلَى
 متعلق

فِي الْبَعْدِ أَوْ يَنْفَرُ أَوْ هُنَا
 أي التعلق

وَفِي سِوَاهُ دِينَ تَكُنْ
 متعلق

وَاللَّادُولِي وَلَدِي الْبَعْدِ انْطِقَا
 متعلق

وَاللَّامُ إِن قَدَمْتَ هَا مُتَنَعًا
 متعلق

ذَانِ الْمَكَانِ فِيهِ الْكَافِ
 متعلق

أَوْ يَنْفَرُ أَوْ هُنَا
 متعلق

الموصول

موصول اسماء ذلك الالتقاء
 بالدرج

وَالْيَا إِذَا مَا تَشْتَبِهَ كَشْتَبِهَ
 متعلق

سورة التعلق
 ما كان منكم الا المؤمنون ولا الذين آمنوا
 فما سئلوا بشئ من غير ما قال الله تعالى
 او تلك الامور التي هي من جنس
 على ما كانت في القرآن
 الاول سورة التعلق

سورة التعلق
 ما كان منكم الا المؤمنون ولا الذين آمنوا
 فما سئلوا بشئ من غير ما قال الله تعالى
 او تلك الامور التي هي من جنس
 على ما كانت في القرآن
 الاول سورة التعلق

سورة التعلق
 ما كان منكم الا المؤمنون ولا الذين آمنوا
 فما سئلوا بشئ من غير ما قال الله تعالى
 او تلك الامور التي هي من جنس
 على ما كانت في القرآن
 الاول سورة التعلق

سورة التعلق
 ما كان منكم الا المؤمنون ولا الذين آمنوا
 فما سئلوا بشئ من غير ما قال الله تعالى
 او تلك الامور التي هي من جنس
 على ما كانت في القرآن
 الاول سورة التعلق

واما قوله ان تشدد فلا كلام
 ايضا وتعويز ذلك قصدا
 وبعضهم بالواو رفعاً نطقاً
 واللام كالذين نذر اوقعا
 وهكذا وعند كل شهر
 وموضع الايات اتي ذوات
 او من اذ المتلغ في الكلام

والنون ان تشدد فلا كلام
 ايضا وتعويز ذلك قصدا
 وبعضهم بالواو رفعاً نطقاً
 واللام كالذين نذر اوقعا
 وهكذا وعند كل شهر
 وموضع الايات اتي ذوات
 او من اذ المتلغ في الكلام

بل ما تليها اوله العلامه
 والنون من ذين وتان شديدا
 جميع الذي لا ولي الا بطلاق
 باللات واللام التي قد جمعنا
 ومن ما وال تسوي ما ذكر
 وكالتي ايضا لدهم ذات
 ومثل ما ذا بعد ما استفهام

والنون من ذين وتان شديدا
 جميع الذي لا ولي الا بطلاق
 باللات واللام التي قد جمعنا
 ومن ما وال تسوي ما ذكر
 وكالتي ايضا لدهم ذات
 ومثل ما ذا بعد ما استفهام

والنون من ذين وتان شديدا
 جميع الذي لا ولي الا بطلاق
 باللات واللام التي قد جمعنا
 ومن ما وال تسوي ما ذكر
 وكالتي ايضا لدهم ذات
 ومثل ما ذا بعد ما استفهام

لَمْ يَنْتَهِ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ

وَمَا يَكُنْ مُبْعَدًا صِلَةً

مومولات ١١

وَجُمْلَةً أَوْ شِبْهَهَا الَّذِي يُجْزَلُ

غير مقدم ١١

وَصِفَةٌ صَرِيحَةٌ صِلَةً أَلْ

غير مقدم ١١

أَيُّ كَمَا وَأَعْرَبَتْ مَا لَمْ تُضَفْ

غير مقدم ١١

وَبَعْضُهُمْ أَعْرَبَ بِطُلُوقٍ فِي

غير مقدم ١١

إِنْ لَيْسَ تَطْلُ وَصَلُ إِنْ لَيْسَ تَطْلُ

غير مقدم ١١

إِنْ صِلَ الْبَاءُ وَصَلِ مُكْمَلٌ

غير مقدم ١١

عَلَى خَيْرٍ لَا تَقُ مُشْتَمَلَةً

غير مقدم ١١

بِهِ كَمَنْ عِنْدَ الَّذِي لَيْسَ كُفْلٌ

غير مقدم ١١

وَكُنْهَا بِعَرَبٍ لَا فَعَالٍ قَلْ

غير مقدم ١١

وَصَدَّ وَصِلًا خَيْرٍ وَنَحْنُ

غير مقدم ١١

ذَ الْكَذِبِ أَيْ غَيْرِ أَيْ تَقْبِي

غير مقدم ١١

فَا كَذَبَ نَزَرًا وَأَبْوَانٌ مُخْتَرِكٌ

غير مقدم ١١

وَالْكَذِبُ عِنْدَهُمْ كَثِيرٌ مُتَجَلِي

غير مقدم ١١

لَمْ يَنْتَهِ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ
 وَجَدَ الْبَحْرَ فِي سَائِرِ الْبُحُورِ

٣١
 اسكنه الله في روضة الاضواء
 يعني ان غفر الله له ما كان من الموصولات في قوله ز
 في قوله ز
 والاكبر الا ان كان له صلات
 تعالى وهو الذي في السماء الذي في الارض الذي في
 المصطفى وهو الذي هو في السماء الذي في الارض الذي في
 الصلاة فالحذف ضعيف قليل كقوله بعض
 له قوله والاكبر الا ان كان له صلات
 وصل كقوله والاكبر الا ان كان له صلات
 الذي في روضة الاضواء

الان يكون
 كما قاله في قوله
 عند كذا
 ارادوا
 والاصل
 الذي في
 من ذلك
 السائل

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

وَقِيلَ كَاسِفَتُهُمْ مِنَ النَّفْيِ وَقِيلَ لَهُ

والتاريخ مبتدأ وذو الوصف خبر

ورفعوا مبتدأ بالابتداء

الخبر الجنىء المتعم الفلدة

مفرد ایاتی و یکتی جملة

إِنْ يَكُنْ آيَاهُ مَعْنَى إِكْفَى

لِلْمُحَرَّمِ الْجَامِدِ فَارِغٌ وَانْ

يَجُوزُ خَوْفًا شَدِيدًا وَلَوْ أَنَّ الشَّيْءَ

ان في سوا الاثر طبقات مستقر

كذلك رفع خبر بالبتدا

کَاللّٰهِ بِرَوَايَاتِي شَاهِدٌ

حَاوِيَةٌ مَعْنَى الَّذِي يَسْقِيهِ

لما كنطقى الله حسبه وكفى

لیستق فہو و خیر مستن

والله اعلم بالصواب

[illegible]

[illegible]

أَفْعَالُ الْمُفَارِقَةِ

كَمَا كَانَ كَادَ وَعَسَىٰ لَكِن بَدَلٌ
 كَلْبَرِيَّةٌ ۝ الْأَوَّلُ ۝ الْأَوَّلُ ۝
 لَمْ يَلَمْسِ الْأَوَّلُ الْعِلْمَ إِلَّا فِي الْفَلَكِ
 وَكَوْنَهُ يَدِينُ أَنْ بَعْدَ عَسَىٰ
 الْفَلَكِ ۝ الْفَلَكِ ۝ الْفَلَكِ ۝
 وَكَعَسَىٰ حَرَىٰ وَلَكِن جَعَلَ
 الْفَلَكِ ۝ الْفَلَكِ ۝ الْفَلَكِ ۝
 وَبَعْدَ وَشَكَ الْفَلَكِ أَنْ تَزُرَا
 الْفَلَكِ ۝ الْفَلَكِ ۝ الْفَلَكِ ۝

[illegible][illegible]

[illegible]

ویشل کادی لایحه کرنا

وَتَرْكُ أَنْ مَعَ ذِي الشَّرِّ مَعَ

لَا تَتْلُوا السَّالِفَ مَعَكُمْ وَلَا تَقُولُوا

لَا جُؤْلَكَ اخَذْتَ وَعَلِقَ

اسْتَعْمَلُوا مِصْرَاعًا وَلَا شِكَا

وكان لا غير فزاد واموشكا

عسى أن يكون و شك في ذلك

عَنْ أَبِي بَكْرٍ عَنِ ابْنِ قُيَظَرٍ

حمدين عيسى او الفهم مضى

مَا أَذْهَبَ قَلْبُكَ أَفَلَا تَذَكَّرُ

الفقه الكبار

5/10/10

ان واکو

[illegible]

لَا كَانَ كَيْتَ لَكِنْ كَعَدٍ

كَانَ زَيْدًا عَالِمًا بِأَنِّي

وَرَأَيْتُكَ فِي التَّرْتِيبِ لَا فِي اللَّذِي

وَهَمَّ أَنْ أَفْتَحَ كَسْرًا مَصْدَرًا

فَأَكْبَرْتُ فِي الْإِبْتِدَاءِ فِي عَصَا

أَوْ حَكَيْتُ بِمَا لَقَوْلًا أَوْ حَكَيْتُ

وَكَسْرًا مِنْ بَعْدِ قَوْلٍ عُلُقًا

كَانَ عَكْسُ مَا لَكَ مِنْ عَمَلٍ

كَقَوْلِكَ لَكِنْ ابْنُهُ ذُو صَعْنٍ

كَلَيْتَ فِيهَا أَوْ هُنَا غَيْرَ الْبَدَنِ

مَسَدٌ هَاؤُنِي سَوْدًا أَلَكِي

وَحَيْثُ لَنْ يَحِينَ مَكْمَلَةٌ

حَالٍ كَزَيْتَةٍ وَأَنِّي ذُو أَمَلٍ

يَا لَالَمٍ كَاعِلَمٍ لَنْ لَذٍ وَتَعَى

٥٣

Handwritten marginal notes in Arabic script, including phrases like 'من قولك...', 'لأن...', 'وكان...', and 'فأكثر...'. The notes are written in various orientations around the main text blocks.

کلام بعد از بوجین غنی
بجوت قلم

فِي نَحْوِ خَيْرِ الْقَوْلِ لِي أَحْمَدُ

لَا مَبْدَأَ لَكَ مَخْرُجًا لِي لَوْ رَدَّ

وَلَا تَمْنُنْ بِالْأَعْيَالِ فَانْكَرُوا

لقد سما على العبدى مستحق

والفصل واسما حل قيله الخبز

اعمالها وقد بقي العمل

بعد از خاتمه نماز و قسم

مَعَ تَلَوِّهِ الْكِتَابِ وَآيَاتِ طَرْدِ

وَلْيَعْلَمْ ذَٰلِكَ الْكَبِيرُ قَدْ جَاءَ الْخَبْرُ

وَلَا يَكُنْ مِنَ الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى الْإِيمَانِ مَا قَدْ تَفْعِلُوا

وقد يلبي اجمع قد كان ذا

و تَصَحَّفَ الْفَاسِطُ مَعَهُ الْكَاتِبُ الْخَبَرُ

ووصلنا بين الحرفين مبطّل

منه منزه و باریک
و درین عالمی که
بسیار از اینهاست
و درین عالمی که
بسیار از اینهاست

سبق بقصدی
که صلحت مولود عالم شد
این ملک ان را بوجوب قیاد و انوار حقان
لا تقبل قیاد و لا تقبل انی بعبودیت نه من
منی انتم از عبودیت ابدل و انوار عالم
فانسل بعبودت لا جرم و من غایب
خود را بعبودت انوار عالم
و کتب و کتب و کتب و کتب
وقت زیان خبر من و کتب
و کتب و کتب و کتب و کتب

وفا علی القلوب
جمل ان وصلتا مصدر
والقصد یضرب القول
جمل ان وصلتا مصدر
وفا علی القلوب

وَجَاءَتْكَ فَعْلٌ مَعْفُوكًا

وَأَحْقَقْتَ بَانَ لَكِنْ وَأَنْ

وَحَفِيفَتَانِ فَقُلْ الْعَمَلُ

وَبِمَا اسْتَغْنِي عَنْهَا إِنْ بَدَا

وَالْفَعْلُ لَنْ لَمْ يَكُنْ نَاسِخًا فَا

وَأَنْ تَحْفَظَ فَا تَسْمُهَا اسْتَكْرَ

وَأَنْ يَكُنْ فَعْلًا وَلَمْ يَكُنْ دَعَا

مَنْصُوبٌ إِنْ يَكُنْ كَيْفَ اسْتَكْرَ

مَنْ دُونَ لَيْتَ وَلَعَلَّ وَكَانَ

وَتَلَمُّمُ اللَّامِ إِذَا مَا تَهْمَلُ

مَا نَاطِقٌ أَرَادَهُ مُعْتَمِدًا

تَلْفِيهِ غَالِبًا إِنْ دُفِعَ مَوْجَدًا

وَأَخْبَرَ جَعَلَ حَلَامٌ مِنْ بَعْدِكَ

وَلَمْ يَكُنْ تَصَرُّفًا مَعْتَمِدًا

Handwritten marginal notes at the top of the page, including phrases like 'وَأَنْ يَكُنْ فَعْلًا' and 'وَأَخْبَرَ جَعَلَ'.

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'مَنْصُوبٌ إِنْ يَكُنْ' and 'مَنْ دُونَ لَيْتَ'.

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'وَأَخْبَرَ جَعَلَ' and 'وَلَمْ يَكُنْ تَصَرُّفًا'.

Handwritten marginal notes at the bottom left of the page, including phrases like 'وَأَنْ يَكُنْ فَعْلًا' and 'وَأَخْبَرَ جَعَلَ'.

Handwritten marginal notes at the bottom right of the page, including phrases like 'وَأَنْ يَكُنْ فَعْلًا' and 'وَأَخْبَرَ جَعَلَ'.

[illegible]

فَالْحَسَنُ الْفَصْلُ يَقْدُورُ عَلَى أَنْ يَكُونَ
وَيُحَقِّقُ كَانَ أَيْضًا مُتَّفَقًا
لِنَفْسٍ أَوْ لَوْ وَقِيلَ خَرَأَ
مَنْصُوبًا وَأَتَا بِأَلْفَاظٍ

لَا الَّتِي لِنَفْسِ الْجِنْسِ

عَمَلٌ لَّانْ أَجَلَ لِلَّهِ فِي تَكْرَرِهِ
فَانْصَبْ مَضَا فَاَوْضَاعَهُ
وَرَكِبَ الْمَفْرَدَ فَاتِحًا كَلَامًا
مِنْ قَوْعَا أَوْ مَنصُوبًا أَوْ مَرْكَبًا
وَمَفْرَدًا أَعْتَا الْمَبْنِيَّ عَلَى

[illegible][illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

و نقل
 بحتل الشار و سبت بيا
 منطلقا مثلثا فاصلا بظن اعنه
 نقول انية امتضا و ح و رافي الدلا نقول
 زيدا عا ليا بصول الحجاب و خواتم
 وان فصل غير ذلك و جيا الحجاب و خواتم
 نقول زيدا قائم ١٢ و خواتم
 نقول ان التثنية المكونة من
 مع قوله ان التثنية فيقول
 الفصل الثاني عشر من النقول
 الفصل الثالث عشر من النقول
 بهما الى الفصل كان فاصلا قبل فليس
 متبعا ان كان لازما كقولك في جلي
 اطلعت زيدا و يزاد و مضطرا لان كان
 متبعا كقولك

عن بعضهم قال فلهذا يوشاذر دوى الاوقاس في الزمر حيث قال ينفض الخيون دون الخ
الديانات العلم في الشتر مشغور بارت من ربته ودم في حرمنا لان المسند اليه فكر والتقدير بما قام احد واد
على انما فعل الخيون بالدم بجزايات مع شخص الزمر افضل
المجازي خروج ولا در من انما فعل العلامه واقعا في غير المزمع في قوله مع خيبر
التي قلت وحمل في الكافي على انه عاقل في قوله فلهذا يوشاذر دوى الاوقاس في الزمر حيث قال ينفض الخيون دون الخ
مخدوعون اي ولا يمكن ان يكونوا في الزمر في قوله فلهذا يوشاذر دوى الاوقاس في الزمر حيث قال ينفض الخيون دون الخ
ارض الفل و قال ابن كيسان يجوز ترك التا في الزمر نحو الشمس طلع ١٢ مع فتح س

۱۰۰

فِي مَالِكٍ كُنْزٍ خَيْرٍ نَاصِلٍ

بِالْأَمْرِ الْكَبِيرِ مَوْصِي كَوْصِل

كَيْتِي الْمَقُولُ فِيهِ يَنْتِجَا

كَلَّا وَلَٰكِنْ جَاءَ بِمُتَابِرَةٍ

کالاؤں اجلنے کا سجدہ

عینا وضع جاکو ع فاحمل

[illegible]

وما لباع قلا يري لنحو جب

المضاعف الزني
المضاعف الزني

في اختيار وانقاد وشبهه بجلي

من الاموال والاعمال
التي هي في حوزة
المستعملين

أَوْ حَرْفٍ جَرِّ نِيَابَةٍ حَرِيٍّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فِي اللَّفْظِ مَفْعُولٌ بِإِقْدَارٍ

عبد الرحمن بن عبد الله بن عبد المطلب

بِكَافٍ فِي التَّيَّاسَةِ أَمِنْ

فی الاول
الی التیسین
فی التیسین

لا ارى منعاً اذا قصد ظهراً

جملہ درجہ اولیٰ

لِيُفْعَلَ النِّصْبُ لَهُ مُحَقَّقًا

وَأَنْ يَشْكُلَ خَيْفَ لِبْسٍ يَجْتَنِبُ

فصل في بيان
الاسماء التي
يطلق عليها
العلماء في
البيان

مَا لِفَاعِ لِمَا الْعَيْنُ تَكِي

منی الا و احد الفیلة ۱۱
فی انعام ۱۲
فی انعام ۱۳
فی انعام ۱۴

قَابِلٌ مِنْ ظُرُفٍ أَوْ مِنْ مَصَادِرٍ

ميترا
عشيرة
الكلية الهندسية

لَا يَنْوِي بِعَضَائِي إِزْوَاجَهُ

مجلس خصوصی
انتخابیہ

إِتِّفَاقٍ قَدْ يَنْوِبُ الشَّاكِرِينَ

الحمد لله الذي
 جعلنا منكم
 امة مستقلة

أَبْظَنُّ وَارَى الْمَنَعِ شَهْرٌ

الحمد لله
مولى العباد
عبد المولى

سورة التائب مما علمنا

المجلس العلمي

تونس تونس تونس

وینم یو متعلقہ

مؤلفه القديس يوسف
الساكن في الرعايا

و

والتواضع والاعتدال في القول

۴۲

النَّاسِ عَلَى الْفَقْرِ
فَقَالَ لَهُمْ
فَقَالَ لَهُمْ
فَقَالَ لَهُمْ

وعلين من المسجد وعلمه

درویش علی حسینی
بسم الله الرحمن الرحیم

فدھیب
مکوا فاعندوس الحظ
نیت خیر الاشیاء کذا

[illegible]

والله اعلم
بما لا تعلمون

اجنبی و از المکہ
از شہر اعلیٰ بہ بگرام و
مطابقا و عن آخر
نہیں

منع اقامة الثاني
والاول معرفته

ابا بین لانی

الاول غلامی
 منع اقامتہ الثانی سلطان
 منع قولہ فی بارئ لک زاری الذی نہ ہر
 اقامتہ الثانی وجوب قاضی الاول فی ہر
 البابین لان الثانی فی خبر الخیر لوجوب خبر ما یار
 بنی تصدق وجوب خبر ما یار الخیر لوجوب خبر ما یار
 من رازی فقہی متفق علیہ القدر والما فی
 جوازہ عنہ لکن ہر
 منع قولہ ما سوی الکثر لک فی نفس
 الا فاعل واحد کذا لا ینوب عند الزشی
 واحد و ما سویہ
 جواز وجوب خبر ما یار الخیر لوجوب خبر ما یار
 خبر الخیر لک فی خبر الخیر لوجوب خبر ما یار
 فی خبر الخیر لک فی خبر الخیر لوجوب خبر ما یار
 فی خبر الخیر لک فی خبر الخیر لوجوب خبر ما یار

والفضل المار
وبالذاتية ولام الابن ابي
لان بعد ما لا اصل فما قبله اخو
الكريم في ربه يلهي به وعوم وجهه وكبر الجاهل
سبح قولنا قتل الفضل الذي اسلم الفضل بخوديه
قبل فعل ظلمه واخره برب على اسم العوم
في كنف الجبال رفع ولا اذا اراد بالام العوم
والسارق والسارقة فاقطعوا عنهما من
احسن به لان الضمير في فعل رفح انما هو
صحة قوله ولقد سماه الامام الحسن بن الفضل كنه الا
الاسم بعد ما عليه ملاك الفضل كنه الا
وما لوان النيات وجبت جنة فان كان
ازيد لم يتفان فضل بين المرأة
ولا الاسم في غير ذلك فالخيار الرفح امين

[illegible]

تَعَدَّى الْفِعْلُ لَزُومًا

كَلِمَةُ نَفْسٍ لِاسْمِ الْعَاقِبِ

ولا وصف حاله فكل
لا تاسم الداعل بمعنى الماضي غير
لا يعمل ولا يجوز فيه ان يحوك
منع من قبل فمما قبل كان يكون الواصف
مؤدرا بال الموصول وصفه مشبهة فلا يجوز
والصفة المشبهة لا يمكن ان لا يكون الواصف
السابق في الاصلية واجبا لرفع الواجب والاسم
الشرطي والصفات غير الواجب والاسم
من قوله علة في صفة غير حاصل في الوجود
اذ التامع يكون في الاسم السابق جرمي فخر
السببي فحق كذا في صفة غير حاصل في الوجود
الصفة غير الواجب في صفة غير حاصل في الوجود
من اوصفت بانه في صفة غير حاصل في الوجود
او علة بانه في صفة غير حاصل في الوجود
فخر في الاسم السابق في صفة غير حاصل في الوجود

[illegible]

فَقُلْ إِنِّي بَشِيرٌ

عَاقِبَةُ الْأَمْرِ لِلْبَيْنِ كَيْفَ يَكُونُ

[illegible]

وَأَعْمِلْ الْمَهْلِكُ فِي ضَمِيرِ مَا
فعل فاعل ١٢
كَيْسَانٍ وَكَيْسِي ابْنَا كَا
فعل فاعل ١٢
وَلَا تَجْعَلْ مَعَ أَقْلٍ قَدْ أَهْلَا
فعل فاعل ١٢
بَلْ جَدِّهِ الزَّيْنَانِ يَكُنْ غَيْرَ خَيْرٍ
فعل فاعل ١٢
وَأَطْهَرِ إِنْ يَكُنْ ضَمِيرُ خَيْرٍ
فعل فاعل ١٢
كَمَا ظَنُّوا وَيُظَنُّونِي أَخَا
فعل فاعل ١٢

تَبَارَكَاهُ وَلَتَرَمَّ مَا التَّرَمَّا
فعل فاعل ١٢
وَقَدْ بَغَى وَأَعْتَدَ يَعْبُدُ كَا
فعل فاعل ١٢
بِمَضْمُونٍ غَيْرِ رَفَعَ أَوْ هَلَا
فعل فاعل ١٢
وَأَخَّرَنَاهُ إِنْ يَكُنْ هُوَ الْخَيْرُ
فعل فاعل ١٢
لِغَيْرِ مَا يَطْبِقُ الْمُفْسِرَا
فعل فاعل ١٢
زَيْدًا وَعَمْرًا أَخَوَيْنِ فِي الْحَا
فعل فاعل ١٢

الْمَفْعُولُ الْمَطْلُوقُ

وَأَعْمَلِ الْمَهْمَلِ فِي ضَعِيفِ مَا

کیمینان ویسی ابنا کا
فعل فاعل فاعل

ولا تجزئ مع أول قد أهمل

بَلْ حَذَفَ لَهُ الزَّمَانُ لَكِنْ غَيْرُ خَارِجٍ

وَأُظْهِرَ أَنَّ بَيْنَ خَمِيرٍ وَخَبْرٍ
يَنْتَقِلُ بِحَرَكَةِ النُّونِ إِلَى الْمَكَاتِ الْعِجْزِيَّةِ قَبْلَهَا ۖ

مُحَاطَنٌ وَيُطَنِّي أَخَا

تَنَازَعَاهُ وَاللَّيْمُ مِنَ التَّوْبَةِ

وقد بقي واعتد يا عبد كا

بعضی غیر رفع اوهلا

وَأَخْبَرْنَاهُ إِن لَّيْكَ هُوَ الْخَبِيرُ

لَا تَغَيِّرْ مَا يَبْأِقُ الْمَغْسِرَا
شعاع خبر

زيد وعم الخوين في الحكا

الفَعُولُ الْمَطْلُوعُ

[illegible]

وقفاً وفاعلاً وان شرطاً فاعلاً
 وهو ما يعمل فيه متحد
 فاجس رة بالحرف فليس يمنع
 وقل ان يصح بالجد
 لا أعد الجنب عن الحياء
 المفعول فيه وهو المسمى ظكفاً
 الظرف وقت أو مكان وحيناً
 فأنصبه بالواو أي فيه مظهر
 كان ولا فأنصبه بمقدراً

وقفاً وفاعلاً وان شرطاً فاعلاً
 وهو ما يعمل فيه متحد
 فاجس رة بالحرف فليس يمنع
 وقل ان يصح بالجد
 لا أعد الجنب عن الحياء
 المفعول فيه وهو المسمى ظكفاً
 الظرف وقت أو مكان وحيناً
 فأنصبه بالواو أي فيه مظهر
 كان ولا فأنصبه بمقدراً

المفعول فيه وهو المسمى ظكفاً
 الظرف وقت أو مكان وحيناً
 فأنصبه بالواو أي فيه مظهر
 كان ولا فأنصبه بمقدراً

[illegible]

نقد ۱۲۲
تنبیه ۱۲۱
مستوفی ۱۲۰

کتابخانه

--	--	--

مستند ۱۶۱
خبر موصوف ۱۶۲
صفحت ۱۶۳
صفحت ۱۶۴

۱۰۰

مہبت ۱۲، خبر گون ۱۱، موضوع ۱۲، صفحہ ۱۱

سجده
برای تسبیح

فعل ۱۲ ..... فاعل ۱۳ ..... مفعول ۱۴

تاریخ: ۱۲/۱۲/۱۳۵۸
محل: تهران

عالم گریہ و اندوه
اضاعت لکین

۱۲۸۸

100

114 115 116 117 118

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کجا زید و هونا و رحله

حوت ضمير او من الواو
مستعمل في
الاول

لَا الْمَضَارِعَ أَجْعَلَنَّ مَسْبِئًا

بِأَوَّلِهِ وَأَوَّلُ بَعْضِهِ وَأَوَّلُ بَعْضِهِ

وَبَعْضُ مَا يَجُوزُ فِي تَرْكِه حَلَلٌ
مُرَدُّهُ

وَمَوْضِعُ الْحَالِ فِي جَمَلِهِ

وَذَاتُ بِلَدٍ بِمَضَارِعِ نَبْتٍ

وَذَاتِ الْاَوْْبَعْدِ هِيَ الْاَوَّلُ مَبْدَا

بوجهة الخليفة السوي ما قدمنا

الحال في زوفا عا

التعميم

نصب قیصر کیا قفسہ

بمعرف من مبين نكرة

[illegible]

[illegible]

محرور و الجبر

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

۱۰۲

سید محمد علی حسینی
مفتی اعظم دہلی
مفتی اعظم ہند

_____

10/11/2019

27 Nov 1964

بسم الله الرحمن الرحيم

الاستقبراء الذي
هو ما في الصلاة عن
الاستقبراء الذي

بجاءه. فقاموا معه في ذلك اليوم.

صلى الله عليه وسلم
تتعلق بالبر

10-10-19

مجلسی
مجموعہ منتخب

سورة النجم
الاول
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي خلقنا من نوره
والله اعلم بالصواب

<p>نَكْرَةً كَمَا لِيَكُ مِنْ مَفْرَدٍ مفعول جزم ١١ نكره ١٢ مفعول جزم ١٣</p> <p>وَمِنْ وَبَاءٍ يَعْصِيكَ الْبَدَا مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>تَعْلِيَةً أَيْضًا وَتَعْلِيلٌ فِي مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>وَفِي وَقَدْ يَكِينُ السَّبِيحِ مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>وَمِثْلُ مَعِ وَمِنْ عَنِ لَهَا طَوْفٍ مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>لَيْسَ تَجَاوَزَ عَنِّي مِنْ قَدِ طُنْ مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>كَمَا عَلَى مَوْضِعٍ عَنِ قَدِ جَوَارِ مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p>	<p>وَزَيْدٌ فِي نَفْيٍ وَتَشْبِيهِه فُجِّرَ مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>لَا لِنَيْهَا حَتَّى وَكَأَمْ وَآلِي مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>وَاللَّهُ لَكِ لِيْلِكِ وَتَشْبِيهِه وَفِي مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>وَزَيْدٌ الظَّرْفِيَّةُ اسْتَبْنِي بَا مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>بِالْيَا اسْتَعْنِ عِدَّ عَوْضُ الصَّقِ مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>عَلَى اسْتَعْلَا وَمَعْنَى فِي وَحْنٍ مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p> <p>وَقَدْ تَجِي مَوْضِعٍ بَعْدَ عَلَى مفعول ١١ مبتدأ ١٢</p>
--	---

الاول
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي خلقنا من نوره
والله اعلم بالصواب

نَكْرَةً كَمَا لِيَكُ مِنْ مَفْرَدٍ
مفعول جزم ١١
نكره ١٢
مفعول جزم ١٣

وَمِنْ وَبَاءٍ يَعْصِيكَ الْبَدَا
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

تَعْلِيَةً أَيْضًا وَتَعْلِيلٌ فِي
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

وَفِي وَقَدْ يَكِينُ السَّبِيحِ
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

وَمِثْلُ مَعِ وَمِنْ عَنِ لَهَا طَوْفٍ
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

لَيْسَ تَجَاوَزَ عَنِّي مِنْ قَدِ طُنْ
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

كَمَا عَلَى مَوْضِعٍ عَنِ قَدِ جَوَارِ
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

وَزَيْدٌ فِي نَفْيٍ وَتَشْبِيهِه فُجِّرَ
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

لَا لِنَيْهَا حَتَّى وَكَأَمْ وَآلِي
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

وَاللَّهُ لَكِ لِيْلِكِ وَتَشْبِيهِه وَفِي
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

وَزَيْدٌ الظَّرْفِيَّةُ اسْتَبْنِي بَا
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

بِالْيَا اسْتَعْنِ عِدَّ عَوْضُ الصَّقِ
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

عَلَى اسْتَعْلَا وَمَعْنَى فِي وَحْنٍ
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

وَقَدْ تَجِي مَوْضِعٍ بَعْدَ عَلَى
مفعول ١١
مبتدأ ١٢

سورة النجم
الاول
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي خلقنا من نوره
والله اعلم بالصواب

[illegible][illegible]

شَهْ بِكَ وَفِيهَا التَّعْلِيلُ قَدْ
 وَاسْتَعْلِ سَمَاؤَكَ ذَلِكُنْ وَعَلَى
 وَمِنْ وَصْدِكَ سَمَاوٍ حَيْثُ فَعَا
 وَإِنْ تَجَرَّكَ فِي مَضِيٍّ فَكَيْمُنْ
 وَبَعْدَ هُنَّ وَعَيْنُ قِبَاعِ زَيْدٍ مَا
 وَزَيْدٌ بَعْدَ بٍ وَالْكَافِ فَكَفْ
 وَحَزَفْتُ بَ فُجْرَتْ بَعْدَ بِلْ

[illegible][illegible]

[illegible]

بأخبار كان أبا إذا كان يلى الماد من س
الشيء كرك و شوع اذا بالى تحت حيلة
وقع البند أبا وال أحد من س
تقام و تك و اباد الا حسن و كذا اذا
التي تميز به الماد على الفاعل و الكويعون
بالفخ و تيقا بينهما و المين و الماد و الفاعل و الكويعون
نافع و يادوم و يافع الضار و يافع و يافع
و اباد و الكويعون و الباد و كذا و كذا و كذا

وَالَّذِينَ هُمْ أَزْوَاجٌ مُّتَكَفِّفَةٌ ۚ

[illegible][illegible]

لا تَصِفُ لِمَنْ عَرَفَ بِكَ
 لا تَصِفُ لِمَنْ عَرَفَ
 اَيَا وَانْ كَرْتَهَا فَاصِفُ
 مَوْصُولَةٌ اَيَا وَ اَلْعَكْسُ
 مَطْلَقًا كَلِمَاتُهَا
 وَنَصِبُهَا وَكَأَيِّهَا عَنْهُمْ نَدَى
 فَهِيَ كَسْرٌ لِسُكُونٍ يَتَّصِلُ
 لَهُ اَصِيفُ نَا وَ اَيَا مَا

[illegible]

[illegible]

مَفْعُولًا أَوْ ظَرْفًا لِّلْجَزِّ وَلَمْ يَكُنْ

عالم کو در حضور لاہور
ایک روز میں لاہور میں
ایک روز میں لاہور میں
ایک روز میں لاہور میں

فصل مضارع شبر فعل

فصل عین واضطرار

الخصائص في إنباء المكمّل

لَمَّا مَكَرَ مَعَهُ لَكَرَ وَقَدْ

جميعها اليك بعد فسخها احتق

ما قبل و اوضم فاكهه

مذہب ان تقا ہما حسن

اخر ما اضيف كليا اكثر اذا

اویک کابنن مزیکن قن

وتدغم اليك فيءك والارواح

والفاسل في المقصود

[illegible][illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

بِفَعْلِهِ الْمَصْدَرُ الْحَقُّ فِي الْعَمَلِ
 مضافاً أو مجزئاً أو معاً
 مَحَلُّهُ وَلَا سَمَ مَصْدَرٌ عَمَلٌ
 كَلَّ بِنَصْبٍ وَبِرَفْعٍ عَمَلٌ
 رَأَى فِي الْأَنْبَاءِ الْحَلَّ فَحَسَدَ
 وَبَعْدَ جَرِّهِ الَّذِي أَصِيفُ
 وَجِنَ مَا يَنْبَغُ مَا جَرَّ وَمِنْ

كَفَعْلِهِ اسْمٌ فَاعِلٌ فِي الْعَمَلِ
 انْ كَانَ عَنْ مُضِيٍّ بِهِ عَمَلٌ

كيفية اسم فاعل في العمل

ان كان عن مضيه

[illegible][illegible]

هو نصيب سوا مقتضى

تصنيف الأعمال الخيرية

[illegible]

[illegible]

وَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ

قَبَابَةُ النَّقْلِ وَكَسْحُطُ

[illegible]

[illegible]

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

غير ما في السماع

[illegible]

وَأَقْبَلْ فِيهِ قَلِيلًا فَجَعَلَ

وزنة الصانع اسم فاعل

مع كسر متلوا الاخير طلقا

وَأَن فَتَحْتُمُوهُ فَآفَاكَ الْكُفَرُ

وفي اسم مفعول الثلاثي

ناب ثقل اعنه ذوقه عيل

وَبِسْوَ الْفَاعِلِ قُلْ لِي غَيْرِي وَعَمَلٌ

من غير ذي التثنية كالواحد

وَضَمَّ مِلَّةَ زَائِدٍ قَدْ سَبَقَا

صا اسم مفعول كمثل المنظر

فائدة مفعول كات من قصد

الحق فناءً أو قتي حليل

الصِّفَةُ الْمَشْبُوهَةُ بِرَأْسِ الْقَاعِلِ

مفتی محمد امجد علی

سندھ استخیر جی فاعل

وَأَفْعَلُ فِيهِ قَلِيلٌ فَعَلْ

وزنه المضارع اسم فاعل

مع كسر متلو وأخير طلقا

وإن فتح منه ما كان كسر

وفي اسم مفعول الثلاثي طرد

وناب نقلا عنه ذو فعيل

وكسوا الفاعل قد يعني فعل

من غير ذي التثنية كالموكل

وضم ميوزايد قد سبقا

صار اسم مفعول كمثل المنظر

زنه مفعول كات من قصد

لحوق فتاة أو فتى كحيل

الصفة المشبهة باسم الفاعل

صفتي استحسن ج فاعل

معنى كذا المشبهة اسم فاعل

صفتي استحسن ج فاعل

معنى كذا المشبهة اسم فاعل

[illegible]

كَلَامُ الْقَلْبِ جَمِيلُ الظَّاهِرِ

لِجَاعِلِ الْحَدِّ الَّذِي قَدْ حَدَّاهُ

وكونه ذاتية وجب

دون المصحوب الى ما اتصل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَنُفِّلْهُمْ بِأَلْحَانٍ وَسَامِيَةٍ

وضو غها من لا زم الحاضر

وَعَلَّامٌ لِّلْغَيْبِ مُخَيَّرٌ مَّا يُرِيدُ

سیدنا محمد بن عبد الله

رفع بها وانصب جرمها

مضافاً و مجمل

إِذَا فَتَنَّا قَوْمًا مِنْكُمْ فِي شَيْءٍ فَإِذَا جَاءَ الْوَعْدَ لَكُمْ لَعْنَةُ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَبَعْضُهُمْ أَلَدُّ بَعْضٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

التحقيق

[illegible]

يا فاعل انطق بعد ما تحبها
قال كونه

وتلووا فاعل انصبته كما
منفعل فعل مخزون
لشرب ليله التفسير

وحذفت منه عجبت استنبح
من فعل ان كان متناه
على الاسم الذي عجبت
فانحرف عن حذفت

وفي كلا الفعلين قد كان
على الظرفية

وصفه ما من في ثلث صرفا
سوف

وغيره وصف ايضا اشجكا
والجيب نحو سود
على اللون
في قوله

واشدوا شدا او سجهها
عطف وكه عطف على عطف
في قوله

افجى يا فاعل قبل مجرور بها
لا زلة

او في خليلينا واصدفهما
في قوله

ان كان عندك الخد معناه
مشتق

صنعت تصرفت بحكم حتما
قال عمل

وقابل فضل ثم غيرة على انفا
في قوله

وغير سالك سبيل فبكا
في قوله

ينحلف ما بعض الشر وطعنا
منفعل

يا فاعل انطق بعد ما تحبها
قال كونه

وتلووا فاعل انصبته كما
منفعل فعل مخزون
لشرب ليله التفسير

وحذفت منه عجبت استنبح
من فعل ان كان متناه
على الاسم الذي عجبت
فانحرف عن حذفت

وفي كلا الفعلين قد كان
على الظرفية

وصفه ما من في ثلث صرفا
سوف

وغيره وصف ايضا اشجكا
والجيب نحو سود
على اللون
في قوله

واشدوا شدا او سجهها
عطف وكه عطف على عطف
في قوله

يا فاعل انطق بعد ما تحبها
قال كونه
وتلووا فاعل انصبته كما
منفعل فعل مخزون
لشرب ليله التفسير
وحذفت منه عجبت استنبح
من فعل ان كان متناه
على الاسم الذي عجبت
فانحرف عن حذفت
وفي كلا الفعلين قد كان
على الظرفية
وصفه ما من في ثلث صرفا
سوف
وغيره وصف ايضا اشجكا
والجيب نحو سود
على اللون
في قوله
واشدوا شدا او سجهها
عطف وكه عطف على عطف
في قوله
ينحلف ما بعض الشر وطعنا
منفعل

[illegible]

وہی بکری مخری الجذعہ و تسمیہ اسمہ من الناس اس مخری مخری

لَا تَقُولُوا لِمَنْ يُعَذِّبُكُمْ عَذَابَ اللَّهِ ظَنَافِيرُ اللَّهِ

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

هَذَا إِذْ أَنْوَيْتَ مَعْنَى مِنْ قُلَانِ
أي بدأ الحكم في المعاني

وَأَنْ تَكُنْ تَبْلُو مِنْ مُسْتَقَرِّهَا
أي تكتبها من مستقرها

كَمِثْلٍ مِنْ أَنْتَ خَيْرٌ وَلَدِي
أي كمثل من أنت خير ولد لي

وَرَفَعَهُ الظَّاهِرُ تَنْزِيهِ وَمَنْ
أي رفعه الظاهر تزيين ومن

كَلَنْ تَرَى فِي النَّاسِ مِنْ فَبِقِ
أي كلان ترى في الناس من فبق

النَّعْتُ

يَتَّبِعُ فِي الْأَعْرَاسِ الْأَوَّلِ
أي يتبع في الأعراس الأولى

لَمْ تَنْوِ فَوَطِيقَ مَا بِهِ قُرْنِ
أي لم تنو فوطيق ما به قرن

فَلَوْ مَا كُنْ أَبَدًا مَقْدِمًا
أي فلو ما كن أبدا مقديما

أَخْبَارُ التَّقْدِيمِ نَزْرًا وَجَدَا
أي أخبار التقديم نذرا وجدا

عَاقِبُ فَعَا فَلَكَ يَرَاكُنَا
أي عاقب فعفا لك يراكنا

أَوَّلِي بِهِ الْفَضْلُ مِنَ الصِّدِّيقِ
أي أولي به الفضل من الصديق

نَعْتُ تَوْكِيدٍ وَعُطْفٍ بَدَلِ
أي نعتي توكيد وعطف بدل

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

الظن انهم يعذبونهم عذاب الله

هذا هو الكتاب الذي كتبه
 علي بن ابي طالب عليه السلام
 في تاريخ بني امية
 في سنة ثمان وعشرين
 من الهجرة النبوية
 في شهر ربيع الاول
 في يوم الاثنين
 في سنة ثمان وعشرين
 من الهجرة النبوية
 في شهر ربيع الاول
 في يوم الاثنين

[illegible]

وَمَا مِنْ أَلَمٍ لَّا يَشْعُرَنَّ بِهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَذَبُواْ وَعَصَوْاْ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يحيى بن حذافه وفي النعت يقل
خبر

الشيخ

والتابع والاتباع وان كان متبعا به او متبعا بها جاز قويا
الاتباع والقطع فيما عداه وشرط ان تقدم ما يتبعه
جازا للقطع فلا يصح ان يقطع منها اى
وتكون ما قطعته خلافا لما سبق اليه من القول
في الاشارة بقوله او بعدها لا يجوز ان يقطع
وان لم يكن متبعا بغيرها لانه لا يقطع من غير
مرتب فيه الكبر على العاقل لعدم ما يرفعه
قطعت فذلك على وجهين احدهما بالمرتب
على اعتبار مرتبه الكبر على العاقل
الثاني ان مقتضى اختصاص الكبر على
البقيت ولا يخفى ان مقتضى بعض
الايجاب انه لا يراه تعديره
المقتضى لك في القطع ان ترتفع بعض
ومقتضى بعضا وقول المرتبة بل
كبر على العاقل ليس له الجواز

عَلَمُ

الفضل انما ياتي من الله تعالى ولا يمكن ان ياتي من غيره

کاخضض و شامز صد
مفعول
اختصاص ۱۲

وَاتَّبَعْتُ لَفْظَ الْفَحْشِ بِلَا
 فاعل
 اى لا يضره ان يتبع
 ١٢٠٠ سبوت على

حَتَّىٰ أَمَّا أَوْ كَيْفَ صَدَقَ وَوَفَا
 لَكِنَّ كُلَّ بَيْدٍ أَمْرٍ وَلَكِنَّ جَلَا

فَاعْطِفْ بِنَاوَلًا حَقًّا وَاسِيْقًا

فَاعْطِفْ بِنَاوَلًا حَقًّا وَاسِيْقًا
 فَوَارِدًا لِّبَيْتِهِمْ
 فِي الْمَدِينَةِ
 اَيُّ مَثَابَةٍ هِيَ مِنَ الْقَبْرِ
 فَاعْطِفْ بِمَا تَحْتَ الْيَدِ
 وَاحْصِلْ بِمَا عَطَفَ الَّذِي كَانَتْ يَدُكَ عَلَيْهِ

في الحكم أو مصابجا موافقا

والفناء للترتيب باتصال

متبوعه كاصطفاه اوابني
قاعل لانيه ١٢٠٠
وتم للترتيب بانفصال

وَأَخْصِ بِغَايَةِ عَطْفٍ لِيَصِلَ

ای تراخ
و ہلہ
غلطاً بقضیہ ۱۲

عَلَى الَّذِي اسْتَقَرَّ اَنْتَ وَالصَّلَاةُ

١٠٩
 في البصر بين حيث زعموا انها بقية
 النسيم في يوم الاثنين ١٢ من
 رجب قوله او انحصص بها الانبياء
 الكرام عند منبتهم كقاع الازرق
 والتماعل نحو اخضعهم زيد وعمر واذن
 اخضعهم زيد ثم عمر ولم يخرجه
 من قوله واذن لم يخرجه
 الا يجوز ان الحظ بين زيد وعمر
 زيد فخره في رواية او كما لا يجوز
 والمنع من رواية الا انشراك في الظاهر
 فثبت فيها وجوبها في الظاهر
 قوله في ترتيب خلافا لغيره
 في السقوط بها الاحتجاج

في البصر بين حيث زعموا انها بقية
 النسيم في يوم الاثنين ١٢ من
 رجب قوله او انحصص بها الانبياء
 الكرام عند منبتهم كقاع الازرق
 والتماعل نحو اخضعهم زيد وعمر واذن
 اخضعهم زيد ثم عمر ولم يخرجه
 من قوله واذن لم يخرجه
 الا يجوز ان الحظ بين زيد وعمر
 زيد فخره في رواية او كما لا يجوز
 والمنع من رواية الا انشراك في الظاهر
 فثبت فيها وجوبها في الظاهر
 قوله في ترتيب خلافا لغيره
 في السقوط بها الاحتجاج

في البصر بين حيث زعموا انها بقية
 النسيم في يوم الاثنين ١٢ من
 رجب قوله او انحصص بها الانبياء
 الكرام عند منبتهم كقاع الازرق
 والتماعل نحو اخضعهم زيد وعمر واذن
 اخضعهم زيد ثم عمر ولم يخرجه
 من قوله واذن لم يخرجه
 الا يجوز ان الحظ بين زيد وعمر
 زيد فخره في رواية او كما لا يجوز
 والمنع من رواية الا انشراك في الظاهر
 فثبت فيها وجوبها في الظاهر
 قوله في ترتيب خلافا لغيره
 في السقوط بها الاحتجاج

في الذكر أيضا فقط الان زمان انشا
 وهو ذوق الخطوف بعد الخطوف
 كقول الله تعالى فقل ان
 علي جميل نحو خادى فقال انما
 وفي العطف لحد المشاكر في العلم
 يحسن بالادنى فيسقط المولى بين الاول
 فقول في قوله تعالى انما
 يا من احب كان العطا من ذكر
 الباس ما على الرقيب الذكر
 هو المعنى ادونا
 اهداها

بعضهم يقولون ان هذا هو الالف الذي في قوله تعالى
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ
فان الالف في قوله تعالى لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ
هي الالف التي في قوله تعالى وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ

يَكُونُ الْآخِيَةَ الَّذِي تَكُونُ
أَوْ هُوَ عَنْ لَفْظِي مَغْنِيهِ
كَانَ خُفَا الْمَعْنَى بِحَدِّهَا مِنْ
إِنْ تَكُ مَقِيدَتِ بَخْلِكَ
وَأَشْكُ إِضْرَافِي أَيْضًا
لَمْ يَلَفْ وَالنَّطْقُ لِلْبَيْتِ مُنْقَلَبٌ
فِي تَحْوِي مَا ذِي وَأَمَّا التَّائِيَةُ

بَعْضُ الْجَمْعِ اعْطَى عَلَى كُلِّ فَلَ
وَأَمَّا اعْطَى بَعْدَ هَمْزٍ التَّائِيَةُ
وَمَّا اسْقَطْتَ الْهَمْزَةَ إِنْ
وَبَانْقِطِعْ وَمَعْنَى بَلْ وَفَتْ
خَيْرٌ لِي قَسِيمًا وَأَوْ أَبْهَمَ
وَرَبَّمَا عَاقِبَتِ الْوَاوُ إِذَا
وَمِثْلُ أَوْ لِقَصْدِ مَا التَّائِيَةُ

بعضهم يقولون ان هذا هو الالف الذي في قوله تعالى
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ
فان الالف في قوله تعالى لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ
هي الالف التي في قوله تعالى وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ

بعضهم يقولون ان هذا هو الالف الذي في قوله تعالى
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ
فان الالف في قوله تعالى لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ
هي الالف التي في قوله تعالى وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَمْنُونِ

وَأَوَّلَ لَكِنْ نَفِيَا وَهِيَا وَه

امروز از یادگار
مقبول اول
مقبول ثانوی

وَيَلْكَلِكُنْ بَعْدَ مَحْضُو بِيهَا

والمضى الى الله
حكم ما فيها
ووصل عندكم

وَأَنْقُلْ بِإِلَهِكَ الْحُكْمَ إِلَى كُلِّ

انقل "عنه"

وَأَن عَلَىٰ ضَمِيرٍ رَفْعٍ مُّتَصِلٌ

و ان خلقك
عليه السلام

اَوْ اَصْلُ مَا وَرِثَ الْفَصْلُ يَدُ

س عليه ١٢

وَعَنْ خَافِضَةَ عَنِ عَطِيٍّ

التقدير قد يصلح فافترض الزائد
لمدى العطف على

وليس عندي كما أخذتني
خبر ليس

١٩ / الشهر الثاني

ابن عبد البر في الاستيعاب

للمسلم على العقيم

1990

وَالْفَاءُ قَدْ حُذِفَ مَعَهَا

عَطْفٌ شَامِلٌ مُزَالٌ قَدْ بَقِيَ

حذف متبوع بکاف هنا استمر

اعطى اسم فعل فاعله

البَيْكَلُ

كتاب القصد بالحكمة

لَا يَفْقَهُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ لَغْوًا مَعَهُ

۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳

[illegible]

الْبَيْتِ

يَكُونُ الْفِعْلُ مِنَ الْفِعْلِ كَ

تقوا القسم والى اذيت حماة فلهذا متاوى كباد

تابع ذي الضم المضاف

وَنَحْوُ زَيْدٍ ضَمٌّ وَاقْتِحْنٌ مِنْ
مفعول ضم ١٢
وَالضَّمُّ لِمِثْلِ كَلِمَةِ كَلِمَةٍ
الضم ضم ١٢
وَأَضْمٌ وَأَضْبٌ مِثْلُ كَلِمَةٍ
الضم ضم ١٢
وَبِأَضْبٍ كَيْفَ يَجْمَعُ يَأْكُلُ
الضم ضم ١٢
وَأَكْثَرُ اللَّحْمِ بِالْتَعْوِضِ
الضم ضم ١٢

نَحْوُ زَيْدٍ بِنِ سَعِيدٍ كَقَوْلِهِ
الضم ضم ١٢
وَكُلُّ كَلِمَةٍ كَلِمَةٌ حَتَّى
الضم ضم ١٢
مِثْلُهُ لِيُحَقِّقَ ضَمِّيْنِ
الضم ضم ١٢
إِلَّا مَعَ اللَّهِ وَتَحْكِي الْجَمَلِ
الضم ضم ١٢
وَشَدِيدُ اللَّهِ فِي الْقَرَضِ
الضم ضم ١٢

تَابِعْ ذِي الضَّمِّ الْمَضَافُ مِنْ
الضم ضم ١٢
الزَّمَّةُ نَصْبًا كَزَيْدٍ الْحَيْدِ
الضم ضم ١٢

فَصْلٌ
تَابِعْ ذِي الضَّمِّ الْمَضَافُ مِنْ
الضم ضم ١٢
الزَّمَّةُ نَصْبًا كَزَيْدٍ الْحَيْدِ
الضم ضم ١٢

[illegible]

<p>الإِسْتِغَاثَةُ</p>	
<p>بِالْأَمْرِ مَقْبُوحًا كَمَا لِلرَّضَى</p>	<p>إِذَا اسْتِغِيثَ نَاسٌ مَادَى</p>
<p>وَفِي سَوَادِ الْبَلِّ كَثِيرًا</p>	<p>وَأَتَمَّ مَعَ الْعَطْفِ لِمَنْ كَرِهَتْ</p>
<p>وَمِثْلَهُ اسْمٌ ذُو عَجَبٍ الْف</p>	<p>وَلَا مِمَّا اسْتِغِيثَ عَاقِبَتُ الْف</p>
<p>النَّدْبُكَةُ</p>	
<p>نَكَرَ لَمْ يَنْدُبْ وَلَا مَا أَهْمَا</p>	<p>مَنْ لَلْنَدَا أَجَلَ النَّدْبِ وَمَا</p>
<p>كَيْدٌ مَرْمُومٌ يَأْتِي وَأَمِنْ جَفَرٍ</p>	<p>وَيَنْدُبُ لِمَنْ صَوَّلَ إِلَى الذِّمَّةِ</p>

[illegible]

الاعنف ولم ينجح اليه اعمل على ان لا يكون له من الاعنف والاعنف
على ان لا يكون له من الاعنف والاعنف على ان لا يكون له من الاعنف
والاعنف ولم ينجح اليه اعمل على ان لا يكون له من الاعنف والاعنف
على ان لا يكون له من الاعنف والاعنف على ان لا يكون له من الاعنف

[illegible]

مَا لِلْبَدِائِصِ مُحَمَّدٌ أَحْمَدُ

ولا يضطرب امره خوادمون

وقد يرى خادون أي تلوا

على الاختصاص وما كان متعلقا بشيئ من الفضل كالمفعول ولا يكون المتقدم ضمير غائب ولا اسما على ما يراه الجوزية منهم من غير العرب تحت الكلام ولا زيادة العالم الحقن في النقص
 والتميز فيكون المتقدم ضمير غائب ولا اسما على ما يراه الجوزية منهم من غير العرب تحت الكلام ولا زيادة العالم الحقن في النقص
 والتميز فيكون المتقدم ضمير غائب ولا اسما على ما يراه الجوزية منهم من غير العرب تحت الكلام ولا زيادة العالم الحقن في النقص
 والتميز فيكون المتقدم ضمير غائب ولا اسما على ما يراه الجوزية منهم من غير العرب تحت الكلام ولا زيادة العالم الحقن في النقص

[illegible]

[illegible]

١٢٥
 حذفت الاشارة
 الى الكينين ثم حذفت الياء الاولى على
 والاولى في الثاني وان شئت قلت تم
 في حذف الالف لان التقاء الساكنين بين
 في الاول وبين الواو والنون في الالف
 ولم يحذف الياء والواو والنون في الثاني
 عليهما في كتابنا سيما في خلاص من التقاء
 الساكنين " خالدا لالام
 التقاء الساكنين على غير وجهه وعي
 فليس بلامه اذ قد يلتقي ساكنان
 فخر في الثالثة علقا
 الفارسي
 من اخر حصر يوجه لالتقاء الساكنين فاذا حذفت

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

وَأَرَادَ أَنْ يَنْقُضَ مَا
وَقَفَا كَمَا تَقُولُ فِي قِفْنِ قِفْنَا

ملاک یحییٰ

عزت یونانی میکنما
مقتی بدیگون ای اسم امکنما

التكليف مطلقاً منع
منع من الصوت واللبس
واللون ما في
حرف الذي حواه كيف واقع
منع من الاسم الذي
الحرف الذي حواه

من ان يدري بتاثيرات خمر
فانوع تايثيرات خمر
التي هي من نوعين
التي هي من نوعين
التي هي من نوعين

لعل الله يوفقكم
 إلى ما فيه الخير
 والهدى
 آمين

[The page contains dense handwritten Arabic script in Maghrebi style, likely from a manuscript such as the 'Risala al-Furusiyya'. The text is written diagonally across the page. A large number '١٢٩' is visible in the center. Marginal notes are present on the left side.]

[illegible]

سید محمد علی خلیل الدین

بجامع العدل والموصف ذاك
أحمد بن محمد بن عبد الله

مجلس في مدينة
من في المدينة والذين في
مجلس في مدينة
من في المدينة والذين في

الحمد لله الذي جعلنا من عباده المخلصين

کتابخانه عمومی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
تهران - خیابان ولیعصر - پلاک ۱۰۰

وَالْغَيْنُ عَارِضُ الْوَصْفِيَّةِ

امام محمد بن قاسم
فلا دهم القيد لي
بدل من الادبهم
من الشئ

وَأَجْدَلُ وَأَخْيَلُ ۚ إِنَّكَ
لَلْمُبْهِتِ

و منعم علی مع وصیف مختار

ووزن متنی و کتابت کمال

وكن بجمع مسيد معا حلا

وَذَا عِتْدِلٍ مِّنْهُ كَابِرٌ سَائِرِ

كَارِيعٌ وَعَارِضٌ لِاسْمِيهِ

في قولك مررت بمسوفة الحج
فانه اسم من اسماء العدد وصفت
بـ "م" فاقابل لفتا فذا اثرها في فتح الهمزة
فلا اصل صفاء الضم او مضمع
فلا اصل صفاء الضم او مضمع
فلا اصل صفاء الضم او مضمع

مصر فته وقد ينكح المنعما

في لفظ امثني وثلاث واخر

من و احد لا سابع فليعلم
يعني ان ياتيني على منقول فقال بن اسماء

او المفاعيل يمنع كافر

رفعا و جبراً اجراء كساري

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

وَلَسَّ اَوَّلَ يَوْمٍ هَذَا الْجَمْعُ

وَأَن يَرْسِي أَوْ يَسْأَلِ حَقَّ

العلم يمنع صفة مركبا

نَاكَ حَاوِي زَيْدِي فَعَلْنَا

مَوْتِ يَوْمٍ مُطْلَقًا

ثالثاً: التَّكْلِيفُ وَتَجْوِيزُ أَوْسُقٍ

عَمَّانَ فِي الْعَادِمِ تَذَكُّرًا

شبه اقصی عموم البع

بِهَافَا لَاصِرِ اَنْ مَنَعَهُ يَحْيٰ

ترکیب مزج نحو معدن گریبا

كُفَّطَانٌ وَكَاصِيَانَا

شَرْطُ مَنْعِ الْعَارِكُونِ الرَّقَى

زيد بن اسم امرأة كاسم ذك

تَحْفَظُ كَقَدْرٍ وَلِئِنْ أَحَقَّ

[illegible]

وما يكون منه مقوصا
اعرابه فجر جوا يقتضي
ولا ضطر ايا وتاسي صرف
اعراب الفعل

من تاصب قجانه كتسعد
لا بعد علم والتي من بعد ظر
فانصبها والرفع عطف
وبعضهم اهل ان جمل على

فانصبها والرفع عطف
وبعضهم اهل ان جمل على

فانصبها والرفع عطف
وبعضهم اهل ان جمل على

بِهَارِ قَمْنٍ وَأَنْصَبِ الْمُسْتَقْبَلِ

وَيَلُوحِىَ جَلَا أَوْ مَوْكَا

Journal of Management Studies, 19(6), 701-718.

Handwritten marginal notes at the top of the page, written in Arabic script, likely providing commentary or additional verses related to the main text.

وَبَعْدَ مَا جَاءَ نَقْلُ رُوحِكَ	وَبَعْدَ مَا جَاءَ نَقْلُ رُوحِكَ
وَالْفَاوُكَالْفَانُ تَقْدِمُهُمْ	وَالْفَاوُكَالْفَانُ تَقْدِمُهُمْ
وَبَعْدَ غَيْرِ النَّفْيِ جَزْمًا لِعَقْدِهِ	وَبَعْدَ غَيْرِ النَّفْيِ جَزْمًا لِعَقْدِهِ
وَشَرُّ جَزْمٍ بَعْدَهُ أَنْ تَضَعَهُ	وَشَرُّ جَزْمٍ بَعْدَهُ أَنْ تَضَعَهُ
وَالْأَمْرُ أَنْ كَانَ يَغْيِرُ أَفْعَلَ فَكَأَنَّ	وَالْأَمْرُ أَنْ كَانَ يَغْيِرُ أَفْعَلَ فَكَأَنَّ
وَأَفْعَلَ بَعْدَ الْفَاءِ فِي الرَّجَاءِ	وَأَفْعَلَ بَعْدَ الْفَاءِ فِي الرَّجَاءِ
وَإِنْ عَلَى نَحْوِ خَالِصٍ فَعَلْ لُطْفٍ	وَإِنْ عَلَى نَحْوِ خَالِصٍ فَعَلْ لُطْفٍ
مُحْصِنِينَ أَنْ قَسَدَهُ لِحُكْمِهِمْ	مُحْصِنِينَ أَنْ قَسَدَهُ لِحُكْمِهِمْ
كَلَّا تَكُنْ جَلْدًا وَتُظَاهِرَ الْجَبْ	كَلَّا تَكُنْ جَلْدًا وَتُظَاهِرَ الْجَبْ
أَنْ تَسْقِطَ الْفَاوُكَالْجَزْمُ قَدْ	أَنْ تَسْقِطَ الْفَاوُكَالْجَزْمُ قَدْ
أَنْ قَبْلَ لَا دُونَ تَخَالُفٍ بَيْنَهُ	أَنْ قَبْلَ لَا دُونَ تَخَالُفٍ بَيْنَهُ
تَنْصِبُ جَوَابَهُ وَجَنَّهُ أَقْبَلًا	تَنْصِبُ جَوَابَهُ وَجَنَّهُ أَقْبَلًا
كَيْصَبُكَ إِلَى الْقَتْلِ يَنْتَسِبُ	كَيْصَبُكَ إِلَى الْقَتْلِ يَنْتَسِبُ
تَنْصِبُهُ أَنْ تَأْتِيَ أَوْ تَحْذَرُ	تَنْصِبُهُ أَنْ تَأْتِيَ أَوْ تَحْذَرُ

Extensive handwritten marginal notes on the right side of the page, continuing the commentary or providing additional linguistic analysis of the main text.

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, likely concluding the commentary or providing a summary of the main text.

فِي الْفَعْلِ هَكَذَا يَكُونُ وَكَمَا
 اِي مَتْنِي اِيَاكَ اَيْنَ اِذَا
 كَانَ وَبِاقِي الْاَدْوَاتِ
 يَتَلَوُ الْجُزْءَ وَجَوَابًا وَسَمَا
 تَلْفِيْهَا اَوْ مُتَخَالِفِيْنَ

فِي الْفِعْلِ هَكَذَا يَكُونُ وَكَمَا

أَيُّ مَتْنٍ أَيْكُنَ أَيْنَ إِذَا مَا

كَانَ وَبِأَيِّ الْأَدْوَانِ كَمَا

يَتَلَوُّ الْجَزَاءُ وَجَوَابًا وَسِعًا

تَلْفِيحًا أَوْ مُتَخَالِفِينَ

وَشَدَّ حَذْرًا أَنْ نَصْبُ فِي سَوِيٍّ

عَوَامِلُ الْبَحْرَةِ

أَجْزَمُ بَيْنَ مَنْ وَمَا وَمَا

جَنَّمَ أَلِيَّ وَحَرَّفَ إِذَا مَا

بَلَيْنَ يَحْتَضِينَ تَشْقِيًا

نَاصِينَ أَوْ مُضَارِعِينَ

فِي الْفِعْلِ هَكَذَا يَكُونُ وَكَمَا
أَيُّ مَتْنٍ أَيْكُنَ أَيْنَ إِذَا مَا
كَانَ وَبِأَيِّ الْأَدْوَانِ كَمَا
يَتَلَوُّ الْجَزَاءُ وَجَوَابًا وَسِعًا
تَلْفِيحًا أَوْ مُتَخَالِفِينَ

وَشَدَّ حَذْرًا أَنْ نَصْبُ فِي سَوِيٍّ
عَوَامِلُ الْبَحْرَةِ
أَجْزَمُ بَيْنَ مَنْ وَمَا وَمَا
جَنَّمَ أَلِيَّ وَحَرَّفَ إِذَا مَا
بَلَيْنَ يَحْتَضِينَ تَشْقِيًا
نَاصِينَ أَوْ مُضَارِعِينَ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

وز فقه بعد مضاع و هم

شرطاً لان او غيرهما ان ينجوا

كان قتيلا إذا النام كافه

الفاء والهمزة وتكتب في

مجلس

او و او و ن جملان سقا

والعشرون يا ايها الذين آمنوا

جواب ما حُرِّثَ بِهِ مِنْ مَلَزَمٍ

وَبَعْدَ مَا ضَرَفْنَا عَلَى أَفْئِدِنَا أَنْ يَقُولَ إِنَّ رَبَّكُمُ الْحَقُّ

وَأَقْرَبُ بَعَاثَةٍ جَوَابًا لِقَوْلِهِ

[illegible]

و من مکتوبات فی تاریخ ۱۳۰۲
از آقای ناصر خسرو

وَأَحْسَنُ مِنْ جِبْرِائِيلَ بِرَّانِ

وَجِئْنَا وَلَوْ بَعْدَ عَمَلٍ بَرٍّ

والشرط يعني عن جوابه علم

واخذ فلان جميع شجره وقسمه

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

هذه قول الله عز وجل
 في سورة النور
 يا ايها الذين آمنوا
 اذكروا نعمة الله عليكم
 انكم كنتم كفارا
 فابعد الله
 عنكم ذنوبكم
 واتقوا الله
 فان الله شديد العقاب
 يا ايها الذين آمنوا
 اذكروا نعمة الله عليكم
 انكم كنتم كفارا
 فابعد الله
 عنكم ذنوبكم
 واتقوا الله
 فان الله شديد العقاب

لَمْ يَكُنْ قَوْلٌ مِّمَّا قَدْ سَبَدَا
 اِذَا مَنَّاعًا بِوَجْدٍ عَقْدَا
 اَلَا اَوَّلِيْنَهَا اَفْعَلَا
 عِلْقٌ اَوْ يَطَاهِرُ مَوْجِدَا

وَكَذَّبَتْ اَلْفَاقِلُ فِي نَزَا
 لَوْ اَكُوْا مَا بِلِزْمَانِ اَلْبِتْدَا
 وَهِيَ اَلتَّخْصِيصُ مِنْ وَهْلَا
 وَقَدْ يَلِيْهَا اَلْاِسْمُ بِفَعْلٍ مُّضْمَرَا

اَلْاَخْبَارُ بِالَّذِيْ وَالْاَكْفُ وَالْاَكْمُ

مَا قَبِلَ اَخْبَرَ عَنِ الَّذِيْ
 عَنِ الَّذِيْ مَتَدَا قَبْلَ سَقَرَا
 وَمَا سَوَاهَا فَوْطَةُ حَلَا
 عَائِدُهَا خَلْفَ مَعْطَى التَّحْكَمَا

هذه قول الله عز وجل
 في سورة النور
 يا ايها الذين آمنوا
 اذكروا نعمة الله عليكم
 انكم كنتم كفارا
 فابعد الله
 عنكم ذنوبكم
 واتقوا الله
 فان الله شديد العقاب
 يا ايها الذين آمنوا
 اذكروا نعمة الله عليكم
 انكم كنتم كفارا
 فابعد الله
 عنكم ذنوبكم
 واتقوا الله
 فان الله شديد العقاب

هذه قول الله عز وجل
 في سورة النور
 يا ايها الذين آمنوا
 اذكروا نعمة الله عليكم
 انكم كنتم كفارا
 فابعد الله
 عنكم ذنوبكم
 واتقوا الله
 فان الله شديد العقاب

لَمْ يَكُنْ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ
وَيُضَاهِيهِ وَنَحْوَهُ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ

لَمْ يَكُنْ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ
وَيُضَاهِيهِ وَنَحْوَهُ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ

لَمْ يَكُنْ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ
وَيُضَاهِيهِ وَنَحْوَهُ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ

نَحْوُ الَّذِي ضَرَبَ زَيْدٌ فَذَكَ
وَالَّذِينَ وَالَّذِينَ وَالَّتِي
قَبُولَ تَأْخِيرٍ وَتَعْرِيفٍ لَهَا
كَذَا الْغَنَى عَنْهُ بِأَجْنَبِيٍّ
وَإِخْبَرُوا أَهْلَ الْبَيْتِ
إِنْ صَرَّحَ بِصَلَاةٍ مِنْكُمْ
وَأَنْ يَكُنْ كَأَمْرِ بَيْتِكُمْ أَلْ

ضَرَبْتُ يَدَكَ إِنْ كَانَ قَادِرًا عَلَى ذَلِكَ
أَخْبِرْ مُرَاعِيًا وَفَاكِ الْمَشْتَبِ
أَخْبِرْ عَنْهُ هَذَا قَدْ حَتَمْنَا
بِمَضْمُونِ شَيْءٍ طَفِيفٍ مَكَرَعُوا
يَكُونُ فِيهِ الْفِعْلُ قَدْ تَقَدَّمَ
كَصَوْعٍ وَاقٍ مِنْ قَوْلِهِ لَبَطْلُ
خَيْرٌ مِنْ غَيْرِهِ مَا بَيْنَ وَاقِ الْفَصْلِ

لَمْ يَكُنْ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ
وَيُضَاهِيهِ وَنَحْوَهُ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ

لَمْ يَكُنْ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ
وَيُضَاهِيهِ وَنَحْوَهُ مِنْ ذَلِكَ
فَرَضَ عَلَيْهِ مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ

ثَلَاثَةٌ وَتِسْعَةٌ وَمَا

مَقَالَاتُ

[illegible]

اس کے قول کے لئے
اولیٰ علیہ السلام ورتبہ الی غفرہ لیکن
علیہ السلام ورتبہ الی غفرہ یعنی علیہ السلام
علیہ السلام ورتبہ الی غفرہ یعنی علیہ السلام

[illegible][illegible][illegible][illegible]

[illegible]

کرم و کاین و کذا

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ان عرب من عطفنا اقترب

العلم أجيبته من بعد من
تعلق الحكيم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در ارض و اضطرار غیر ما

قد مناه اولاً فاس انتمى

[illegible]

[illegible]

شَاعَ نَحْوُ كَامِلٍ وَكَمَاهُ

يَا نَحْيَا مَرْذُوقًا فَعَلَهُ

[illegible]

فصل في بيان ما قيل في فضل

وكان يسميهم يقولوا قاتلوا رجلا من بني النضير
وكان يسميهم يقولوا قاتلوا رجلا من بني النضير
وكان يسميهم يقولوا قاتلوا رجلا من بني النضير

وکل ما ضاماه کالعتید
 وخیروانی زانیدی سرنید
 وکل ما ضاماه کالعتید
 وخیروانی زانیدی سرنید

<p>وکل ما ضاماه کالعتید</p>	<p>وخیروانی زانیدی سرنید</p>
<p>وکل ما ضاماه کالعتید</p>	<p>وخیروانی زانیدی سرنید</p>
<p>صغریه نحو قذی فی قذ</p>	<p>فصیل لا یجعل للثلاثی اذا</p>
<p>فاق کجیل وزهردیه</p>	<p>فصیل مع فصیل لک</p>
<p>یه الی مثله التصغیر</p>	<p>وما یه لمنتهی الجمع وصل</p>
<p>ان کان بعض لا یشتمل علی احد</p>	<p>وجان تعویض یا قبل الطرف</p>
<p>خالف الباین حکما</p>	<p>وحائد عن القیاس کل ما</p>

وکل ما ضاماه کالعتید
 وخیروانی زانیدی سرنید
 وکل ما ضاماه کالعتید
 وخیروانی زانیدی سرنید

الكتاب الثاني في دخول القصص من

[illegible]

وَتَعْدُ صَغِيرٌ جَدِي خَيْرٌ
 وَأَسْرَعُ دَوَاصِلُ نَائِلِي نَائِلِي
 وَتَعْدُ فِي عَيْدِ عَيْتِي وَحِلْمِي
 وَأَكْلُ الْكَافِ الْكَافِ الْمُنِي بِحِلْمِي
 وَكُلُّ الْمُنْقُوصِ فِي التَّصْنِيفِ
 وَمَنْ يَرْجُلِي صَغِيرٌ كُنْفِي
 وَخَيْرُ بَنَاتِ التَّائِيَةِ صَغِيرٌ

بَابُ التَّحْقِيقِ فِي دَرْجَاتِ الْحِكْمِ
 فَتَقِيَّةُ صَائِرِ خَوَاصِلِ تَقِيَّةِ
 وَكَأَنَّ الْأَصْلَ فِي حِلْمِي
 لِكُلِّ غَيْرِ التَّائِيَةِ نَائِلِي
 بِالْأَصْلِ كَالْعُطْفِ فِي الْعُطْفِ
 مَوْثِقٌ عَيْنِي نَائِلِي

له قول الله تعالى في سورة النحل
 خذوا زينةكم حال صلاة
 الثالث ما في التفسير من كلام
 المفسرين في هذا الموضع
 ان كان في صاحب التفسير
 التام في هذا الموضع
 بل هو في غيره من مواضع
 المذكورة في هذا الموضع
 بل هو في غيره من مواضع
 المذكورة في هذا الموضع

<p>ما لم يكن بالكاين في ليس اي مادام ١٢ مفعول ١٢ ثان في ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>	<p>كثير وبقير خمس مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>
<p>وشد ترك دون ليس مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>	<p>الحاق تافيا لا كذا مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>
<p>وصغر واشد ذاك الذي مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>	<p>وامع الفروع منها ناتي مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>

الكس

<p>يا عيا كس سي زاد والنسب مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>	<p>وكل ما تليه كسره وجب مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>
<p>ومثله مما حواه احد مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>	<p>ثاني او ملة كسيتا مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>
<p>وان يكن ربع دنان سكر مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>	<p>فقلبها واواحد فاحسن مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢ مفعول ١٢</p>

في قوله تعالى في سورة النحل
 خذوا زينةكم حال صلاة
 الثالث ما في التفسير من كلام
 المفسرين في هذا الموضع
 ان كان في صاحب التفسير
 التام في هذا الموضع
 بل هو في غيره من مواضع
 المذكورة في هذا الموضع
 بل هو في غيره من مواضع
 المذكورة في هذا الموضع

في قوله تعالى في سورة النحل
 خذوا زينةكم حال صلاة
 الثالث ما في التفسير من كلام
 المفسرين في هذا الموضع
 ان كان في صاحب التفسير
 التام في هذا الموضع
 بل هو في غيره من مواضع
 المذكورة في هذا الموضع
 بل هو في غيره من مواضع
 المذكورة في هذا الموضع

۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

وَعَامَ الثَّانِيَةِ أَحْزَوْا لِلنَّسَبِ

ومثل خافي جمع تصحيح واجب

[illegible]

[illegible]

أَفَرَأَيْتَ إِذَا دُعِيَ إِلَى الْوَعْدِ

وَالْوَحْدَانِ ذِكْرًا سُبْحَانَ اللَّهِ

[illegible]

وَحَدِّثْنَا الْمُنْقُوصِينَ

وَصَلَّىٰ غَيْرَ تَحْرِيكٍ بَيْنَا

وَصَلَّىٰ غَيْرَ تَحْرِيكٍ بَيْنَا

[illegible]

[illegible]

عنه

١٠٩٦٤

[illegible]

كُنَّا فَعَلًا وَفَعَلًا وَمَا

غَايِرَ لِلزَّيْدِ وَالنَّقْصِ أَتَمُّ

[illegible]

۱- در این کتاب که در این کتاب
 ۲- در این کتاب که در این کتاب
 ۳- در این کتاب که در این کتاب
 ۴- در این کتاب که در این کتاب
 ۵- در این کتاب که در این کتاب
 ۶- در این کتاب که در این کتاب
 ۷- در این کتاب که در این کتاب
 ۸- در این کتاب که در این کتاب
 ۹- در این کتاب که در این کتاب
 ۱۰- در این کتاب که در این کتاب

وَالْحَرْفُ الَّذِي لَا يَلْزَمُ فَاصِلٌ وَالَّذِي يَلْزَمُ فَاصِلٌ
 وَيُضْمِنُ فِعْلًا جَائِلًا الْأَصُولُ فِي
 وَضَائِعِ الْأَكْمَادِ الْأَصْلُ فِي
 وَإِنْ يَكُنِ الْكَلِمَةُ ضَعْفًا أَصْلُ
 وَأَحْكَمُ تَأْصِيلِ حُرُوفِ الْأَصْلِ
 فَالْفُ أَكْثَرُ مِنْ أَصْلَائِهَا
 وَالسَّكَدَاوَالُ وَالْمِيقَاتُ

لَا يَلْزَمُ الْكَلِمَةُ وَالَّذِي يَلْزَمُ فَاصِلٌ
 وَزَيْنٌ وَزَيْنٌ يَلْزَمُ فَاصِلٌ
 كَرَاءٍ جَعْفِيٍّ وَقَافٍ نَسْتِ
 نَاجِلٌ فِي الْوَزْنِ بِالْأَصْلِ
 وَتَحِيَّةٌ وَالْخَلْفُ فِي كُلِّ
 صَاحِبٍ أَيْدٍ بَعْدَ مِيقَاتِ
 كَأَهْمَاءٍ بِقَائِلٍ وَوَعْدُ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

من غير ان يكون له
 كسوة او من غير ان
 عند خلقه من غير ان
 عليه من غير ان
 واستحقاق المال
 من غير ان
 المستند الى
 لان من غير ان
 في البيع الذي الصورة
 بل الربح ان جعل
 وقد قيل ان
 عند كل من
 لمسا اجابا
 وحيث ان
 ان جعلت
 اسرمان
 من غير ان
 مع قوله
 اي ان
 غير ما
 او غام
 بات
 سكت
 من
 الا ان
 من غير ان

لغة قولوا قولوا
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت

فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت

وَالْأَوَّلُ مَا بَعْدَ فَتَحٍ يَنْقَلِبُ

يَنْقَلِبُ ١١
فِي الْقَلْبِ ١٢
مِنْ الْقَلْبِ ١٣
لِكُلِّ مَسْأَلَةٍ ١٤
لِلْمَسْأَلَةِ ١٥
لِلْمَسْأَلَةِ ١٦

وَيَكُونُ بَعْدَ خَمْسٍ مِائَةٍ

بِالْيَاءِ ١٧
السَّكَنَةِ ١٨
الْيَاءِ ١٩
السَّكَنَةِ ٢٠
الْيَاءِ ٢١
السَّكَنَةِ ٢٢

وَكَاوَانِ اثْنِ الضَّمِّ رَدَّ الْيَاءِ

رَدَّ الْيَاءِ ٢٣
الْيَاءِ ٢٤
السَّكَنَةِ ٢٥
الْيَاءِ ٢٦
السَّكَنَةِ ٢٧
الْيَاءِ ٢٨

وَأَنْ تَكُنْ عَيْنًا لِفَعْلٍ وَصَفًا

بِالْيَاءِ ٢٩
السَّكَنَةِ ٣٠
الْيَاءِ ٣١
السَّكَنَةِ ٣٢
الْيَاءِ ٣٣
السَّكَنَةِ ٣٤

كُلُّ الْمَعْطِيَانِ يَرْخِيَانِ وَوَجِبُ

وَيَا كَمُوقَرِّبِذَ الْخَامِعَاتِ

يُقَالُ هَيْمٌ عِنْدَ جَمْعِ أَهْلِيهَا

الْفِي كَامٍ فِعْلٍ وَمِنْ قَبْلِ تَا

كَذَا إِذَا كَسَبَعَانِ صَيَّرَهُ

فَذَاكَ بِالْوَجْهِ عَنِ يَفْ

فَصَلِّ

بِالْيَاءِ ٣٥
السَّكَنَةِ ٣٦
الْيَاءِ ٣٧
السَّكَنَةِ ٣٨
الْيَاءِ ٣٩
السَّكَنَةِ ٤٠

لغة قولوا قولوا
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت

لغة قولوا قولوا
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت
فما عدا في فعل
وذكرت فاذن جئت

[illegible]

من لم يفعل شيئا اتى المواعيد
مستعمل بدل، بالفتح حال فعل
بالعكس جاءه لم يفعل وصفا
يقول اراكم انت الواو لا بالفتح وصفا ابدلت يا ونحو الدنيا
سملت الواو كمن

100

ان يسكن السابق من قايوم
تشرط ١٢
سورن فليو
فيا عن الواو اقلين مدغما
مى اقلين الواو و اما حال كونك غا ايار فى اللى
من ثناء واو وتحريك اصل
شعرون لعت
لوا او لو ان

[illegible]

أَوَيُّ الشَّدِيدِ فِيهِ أَقْدَفُ

ذافعل كاغيد واحولا

والعين واوسلت لم تعمل

صَحْحُ اَوَّلٍ وَعَكْسُ قَدْ يَجُوزُ

يُخَالِصُ اسْمُ وَاجِبٍ رَيْسُكُمْ
 جملہ صلیہ ۱۲
 فاعل ۱۲
 خبر ۱۱

كان مسكنا كمن بيتا

[illegible][illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

١٤٦
 اكر كنت قد خالفت الله تعالى
 بالاسما وكنت على خصال
 كونه متقصدا من وجهه بلفظ
 ويقال هو ايضا خالفه فليس الا بالروح
 كسره فلهذا سمى العرب الالهة
 على قولهم ان الله تعالى
 الاسم ان تواسم وتقوم فقلت
 الى التام فانقلب الالهة الى
 فليس ان تواسم وتقوم فقلت
 على قولهم ان الله تعالى
 الالهة العيون بالاسماء
 حكاه المتعش كبريتك مع الاسماء
 كقولهم ان الله تعالى
 على قولهم ان الله تعالى
 من وجهه بلفظ
 الى التام فانقلب الالهة الى
 فليس ان تواسم وتقوم فقلت
 على قولهم ان الله تعالى
 الالهة العيون بالاسماء
 حكاه المتعش كبريتك مع الاسماء
 كقولهم ان الله تعالى

ما لم يكن فعل كجواب ولا

وَمِثْلُ فَعْلٍ فِي إِعْلَانِ الشَّيْءِ

مفعول صريح كالفعال

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١

فَعَالٍ مِنَ الْحَرْفِ وَمِنْ
رَأْسِهِ مِنْ
شَرْطِهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَمَصُونٍ وَنَدٍ
نَشْرُ نَشْرُ الْحَالِ
نَاصِرُ الْحَالِ

وَالْفَعُولُ مِنَ الْجَمْعِ

کابینہ و اجلاس بلا مصلحت

ضاهى مضارعاً وفيه وهم

الفعلانفعال واستفعال
المراد عندنا انفعال والعمران
في عين الكلمة ١٣٨ م خ

عندما بالنقل بماء

الفعلية أيضا من

دوم الوار و ذی القعدة
 معقول و در نور
 معتدل و در نور

ان لا تتخرا الا جودا

[illegible]

في خفة غم الازدواج
 العين مستفزة كسحر عين
 الماضي واذ في المناسبات
 يلعبون في اللعب واليد
 كسور عين المناسبات في الازل
 في حلقه دوران كان
 المصارع في خفة غم
 مناسباته واذ في المناسبات
 في خفة غم الازدواج
 العين مستفزة كسحر عين
 الماضي واذ في المناسبات
 يلعبون في اللعب واليد
 كسور عين المناسبات في الازل
 في حلقه دوران كان
 المصارع في خفة غم
 مناسباته واذ في المناسبات
 في خفة غم الازدواج
 العين مستفزة كسحر عين
 الماضي واذ في المناسبات
 يلعبون في اللعب واليد
 كسور عين المناسبات في الازل
 في حلقه دوران كان
 المصارع في خفة غم
 مناسباته واذ في المناسبات

[illegible][illegible]

الانعام

حکیمہ اذ غمر لا کبیل صفی

اول امتلین محرمین فی

ولا تجسوا ولا تخاصصوا

وَذَٰلِكُمْ كَلِمٌ وَلَكِبٌ

وَنَحْنُ فَكْ يَنْقُلُ قَبِيلَ

وَلَا تُكْمِلْ وَشَدِّ فِي إِلِيل

کَذَا نَحْنُ قَوَّامُونَ

وحي افكك واذهبهم وجذرك

فِيهِ عَلَى تَاكِتِينَ الْعَبْدِ

وَمَا يَتَّبِعُ إِلَّا بَرْدًا قَدِيقًا

لِيَكُونَهُ يَتَضَمَّرُ الرَّفْعَ اقْتَرَنَ

وفا حيث مدغم في سكين

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١

[illegible]

کشا دم چیزیکہ
 این زمان کشاوند
 اور ۱۲۱۱

منه

جید و شدم، فطرت

في النسخة
التي من المنقوت
مفعول 11

مفعول ۱۲ حال ۱۳

لذي الاوصاف
وهو مفضل

الحی فی تجنیس جزم و شبه الجزم ۱۲

11/11/11

في جمعة ١٣
الشمس

لکھاوت جاراو مامعديريت ۱۰
صلی علیہ وسلم
لکھاوت جاراو مامعديريت ۱۰
صلی علیہ وسلم

باجر بدل منجی ہو

مجمع الصحابة

بكون الياء
 في قوله
 انا صلفاه
 السعد تخلص
 السعد من اخذ
 في قوله
 ابن مشام
 علي بن
 الاخير
 بن زب
 الفرس

حاشية الطبري

<p>انطقنا لساننا بذكره لكن رضاه خالص بالصالح ليس له في ملكك شريك لا ينتهي لا ينتهي لا ينتهي بحسبنا من افتخار وبعثنا حبيبه خيله مقبولة وهو الذي بحكمه سائر الشجر من نطق ضب فرقة تحييت هو التسفيح للعصاة يوم لا فقال خير مقدم من السما وبعد قال عبد ربه العلي جلال قدره على الوجود ليس مستحضر من جاحه فان كل الصيد في جوف الفراء</p>	<p>عز اسمه رب تعالى شأنه رحمة شاملة للطالح لم يتخذ صاحبة ولا ولد بيان عطف الحلي والحنف وانه فقال لما يريد وانه محمد رسوله وصادق في كل ما جاء به عيون فيض من بنات حرت بعثته في حقنا مسعود رقي على معراج العلي والله وصحبه هم كرمنا الفية ابن مالك لا تحفه واحرنت ابواب صر قحطنا لا ترغبوا في غيره اهل المذ</p>	<p>سبحانه ما اجلى برهانه شغلنا قلوبنا بفكره ان الاله جل شأنه احد وهو المحيط القادر لليليك نزل الهدى كتاب المجيد ان خصنا باقتداء المصطف حقا في رسالة من ربه بكفه البسيط كلم الحجر مقامه من ربه محمود يجدي ولو ملا الاصل صل عليه ربه وسلمنا محمد ربي بالهادي على مقاصد النجوت بكلمنا بالغير اذا كافية في الحاجه</p>
---	--	--

<p> نظمها فرائد الدلائل من به اعناق المعاني ليؤيه والخليل مستند له فيضه الكسائي اكتسب من اشتها من العلوم يونس مضيق صاحب المناقب اولا وهي الى شبيب ناضل الشهير بالانوار لها وحلاها وحشيه نقد المضمون والمباني مت بالحجوب بالاثبات بدعها عوائد اجليله بين نكات لم تسمعها الاذن اخوي العلام بالظن القطر لمعارج العلوم والحكم ان نسرين وندى تبت </p>	<p> انتظمت سلاسل اشعار ناظمها امام اهل النحى كلامه عند اول المنهج سند ينفخ في المعاني النقبوسا فبكلامه الجليل يونس الحاج المقبول في الكونين علامة عديم العديل سبله سبحانه وانظره بالع في صحيحها وقديسا ثم نظرت ثانيا اليها ضرفت فيها زمنا او قالي هذبتها تهذيبا يفوق اضفت ما به تلاك العين قد وتنا الغنم في المقام سما الى سماء فضل باطنهم من غرقه من بحر فيضه غيث </p>	<p> سط من اليافوت المجاد مداحه اوصافه لا يحوي برك الافادة المبرر البسا يليق ان يسى بعيسى لما طبعها شهاب ثاقب مجلد عني باسمه بغيره فكره النكات تيجله انوار خلقه الحميد النشيد قد تقح الالفاظ والمعاني فتحت عين خلدني عليها اضفتها فوائد اجليله ذهبتا تذهيبا يليق بعض النجما كانت قسما عين العلوم البحر الطمطم غمام فيضه متى ارضا سقت سكن غله وفاض في الشرب </p>
---	--	---

كفى الاعتبار والتعظيم	الانتم اليه بالتعلم	سنة تشرق فيه ذاب
انا اكل ظلة بلا شطط	المفتي مولانا ذوالجاءه	محمل يدعى بسعد الله
لا زال غين فيضه مطيرا	مصباح نادي فضله منيرا	وروم الاختصار بالحرف
بيان ملخص النسخة اكتفي	فكان ظله شرح ابن النظم	لابن هشام لا من المعام
وخشي اني لا انتهي لاسرهر	لابن عقيل ع من للقر	وكان ملاوخر المسالاة
من للسيوطي نعم كذلك	للكودي ك من التعيين	اشارة بقدر الى القرنين
فجا بجزء الملك للمعام	هذا الكتاب محرر الزهراء	موشحاً تمامه بزين
تذكرة مني بغير مين	اعطاه ربي حل القبول	بلطفه وحرمة الرسا
ارصد من نظارة ان ينظرها	بعين انصاف لهم ويشكرو	لا يعدلوا الزلاتي الزاما
يسر وابلقوي كراما	فانني لا امن الزلات	اذ مثلها من بشرة بالار
وانني لم ادر ما يغفل الي	لكثرة العصيان والذوال	جنيت في سر وفي علان
ترعد الاعضاء من طغيانيه	منا تفتي الابن روح ربي	ما موثلي سوا شاعة لنبي

حمد الله وللمشي مصطفى
تحية في الابتداء والانتها

بحمد الله ونشكره على تاسيتاب طبع هذه الرسالة المنظومة المسماة بالخلاصة المعروفة
بالافية في المطبع المصطفائي لمحمد مصطفى خان سنة تسعين بعد الالاف والمائتين من
هجرة النبي سيدنا محمد صلى الله عليه وعلى آله بعدد ما في الخافقين

آئینۃ الافعال

فوله محمد مصدوریت بر
مصدقیت و عامل دران محمدست و جلیه سلخ
نعت و در صفوان بعضی و کرم انوشنودی و آل الفتحن امیدوار
در ادب و بی مامل امیدست یعنی حمید که رساند
انوشنودی و خدا امیدوار ۱۳

مجلس جمعیہ المدینہ منورہ مفتی محمد سعید صاحب مدنی
نقشبند کرامت علیہ السلام کی جامعہ شرح و تفسیر
مشتمل بر ۱۲ جلدوں میں

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حکایتی سے پہلے سے یہ صواب ہے کہ

هو الله لا ابي به بك لا
لا الله اى

سَادَاتِ الْإِلَهِ وَصَحْبِهِ الْعُضَلَا
مقصودتہ ۱۲ حضرت برای جمع قائل

الصَّلَاةُ عَلَى خَيْرِ الْوَرَىٰ وَعَلَىٰ

يَكْفُرُ مِنَ الْغَيْبِ الْأَيْتَابِ وَالسَّيْلِ

بعد الفعل من يحكم تصدق

يُجَوِّدُ الشَّافِعِيَّ مِنَ لِسْتَحْضَرِ الْحُجَّاءِ
وَيُتَّقِيْنَ فَرَامِغَ تَفْصِيْلِهِمْ لِرَكْعَةٍ وَكَدَّ حُجَلٍ رَا ۱۲

الْأَنْظَامِ مُجِيًّا بِأَمْرِهِمْ وَقَدْ

بابية الفعل المجزئ ووصاير

یا مانی و مکسوی عین او علی فعل

مَلِكِ الْمَعْلُومِ وَالْجَبْرِ أَوْ

و اما در این مستعملین فاعلین چهار بار در زمان
انداختن سبکین مستعملین و افعال فاعلین از
خود در جمع گردیده اند و فاعلین هموزن
در هم ملحق شده استقامت فاعلین مانده
حاصل گردیده و در سوم قطع یعنی افکندن است
اجزاء و اقبل از اساک کردن از استعملان
مفعول و از فاعلین فاعلین یکبار در زمان
القیه قابل تدریس یعنی از دون
بآخر شعر مضمون فاعلین و آن درین حکم
مطرح اول و ثانی که در وقت سبکین
در زمان

آخند
باشند نه مجنون را در
مصحح و متطوع جانورست و اگر با جماع
جمع کنند چون خیل عیارات از اجتماع
خنی می است و در آنکه حرف روی می زنند
فصیده و الاست و لهذا لامیه را می ده شد
چو عیب با هم حرف روی نشنشن می کنند
و این حرف هر که شوهر کند و الا در بیجا
حرکت و قبل آن را و است و الا در بیجا
حرکت و قبل آن را و است و الا در بیجا
حرکت و قبل آن را و است و الا در بیجا

و اگر از این نیز بخواهیم که
 خدا را در این مقام
 استلا جست بکنیم ماضی و مستقبل
 و این مستقیم حروف و معنی فعل
 و زبان و مکان و تواتر کلمات از احکام
 از حال و حال و تصرف یعنی گردیدن
 و هر جزا و انداختن

حاصل شد و در این وقت
 حکم شد که از این کتاب که تفرقات فصل
 نیست نوابع کرده و از این کتاب
 است که در این کتاب و در این کتاب
 و در این کتاب و در این کتاب

[illegible]

موضع الكسر في البيت
انهم ليسوا ببيت ولا عيسى
وهم موعود مع مقتض مع مقتض
كسر العين مضارع على فعله
كذا المضاعف كذا كذا
كسر كذا كذا كذا كذا
اللزوم في امر كذا او جل مثل كذا
وعم مزوح مل اي ذملا
اي عدا شق حش عل اي دكا
المن طش وقل اصله فللا

موضع الكسر في البيت
انهم ليسوا ببيت ولا عيسى
وهم موعود مع مقتض مع مقتض
كسر العين مضارع على فعله
كذا المضاعف كذا كذا
كسر كذا كذا كذا كذا
اللزوم في امر كذا او جل مثل كذا
وعم مزوح مل اي ذملا
اي عدا شق حش عل اي دكا
المن طش وقل اصله فللا

والضم من فعل الن في المضارع
وكان فيه من الحس مع وغرت ورج
واقر الكسر فيما من ورت ورج
وتقت مع وري الخا حوا ودم
ذا اللو فاعا والبا عينا او كان
وضم عين معناه وبتل ذبا
فذا والتعدي بكسر حبة مع ذبا
وبت قطعاً وقر واصمن مع
هيت فذرت واج كسر همزة
واللعا وض خاشك شام شك
وقش قوم عليه الليل جن وش

موضع الكسر في البيت
انهم ليسوا ببيت ولا عيسى
وهم موعود مع مقتض مع مقتض
كسر العين مضارع على فعله
كذا المضاعف كذا كذا
كسر كذا كذا كذا كذا
اللزوم في امر كذا او جل مثل كذا
وعم مزوح مل اي ذملا
اي عدا شق حش عل اي دكا
المن طش وقل اصله فللا

اَيُّ اَنْ تَطْلُعَ مِنْ حَبْلِ الْخَصْلِ قَبْلَ
 قَسَمْتِ كَذَّاءُ وَهِيَ صِدْقٌ وَخَرَجَ
 نَزَتْ وَطَرَتْ وَدَرَتْ وَهِيَ صَبْحُ صَبَا
 وَشَطَّتْ لِلدَّارِ نَسَّ الشَّيْءُ حَسْبُهَا
 عَيْلَالَهُ الْوَاوَاوَةَ مَا يَجَاءُ بِهِ
 لِمَا يَكْدُلُ عَلَى فَرْخٍ قَلِيلٍ لَهُ
 وَفَتْحُهُ مَا حَرَفَ حَلَقَ عِيَالَهُ
 فِي غَيْرِ هَذَا لَدَى الْحَلَقِ قَبْلَ اَنْ يَنْتَبِعَ
 اِنْ لَمْ يَصْنَعْ وَلَمْ يَشْهَرْ بِكَيْسٍ اَوْ
 عَيْنِ الْمَضَارِعِ مِنْ مَعَلَتْ جَيْتَ خَلَا
 فَكَيْسًا وَاضْمًا اِذَا تَعَيَّنَ بَعْضُهُمَا

كَمْ كُنْتُ اَوْعَسْتُ نَافَةَ بَحْلًا
 الصَّلَاةُ حُدَّتْ وَتُرْجِدُ مِنْ عَمَلَا
 عَنْ فُجْئَتٍ لَوْ شَدَّ شَيْءٌ اَيُّ بَحْلًا
 وَالْمَضَارِعُ مِنْ مَعَلَتْ اِنْ جَلَا
 مَضْمُونُ عَيْنٍ وَهَذَا الْحُكْمُ قَدْ بَدَا
 دَاعِي لَزُومِ اَنْكَسَارِ الْعَيْنِ نَحْوُهَا
 عَنِ الْكِسَايِ فِي ذَا التَّوَجُّعِ قَدْ حَصَا
 بِالْاِتِّفَاقِ كَاتٍ صَبِيحٍ مِنْ سَأَلَا
 خَلْمٍ كَيْفِيٍّ وَمَا حَسَرْتُ مِنْ دَخَلَا
 مِنْ جَالِبِ الْفَقْرِ كَالْبَيْتِ مِنْ عَمَلَا
 لِنَقْلِ شَيْءٍ اَوْ دَاخِلٍ قَدْ اَعْتَلَا

اَيُّ اَنْ تَطْلُعَ مِنْ حَبْلِ الْخَصْلِ قَبْلَ
 قَسَمْتِ كَذَّاءُ وَهِيَ صِدْقٌ وَخَرَجَ
 نَزَتْ وَطَرَتْ وَدَرَتْ وَهِيَ صَبْحُ صَبَا
 وَشَطَّتْ لِلدَّارِ نَسَّ الشَّيْءُ حَسْبُهَا
 عَيْلَالَهُ الْوَاوَاوَةَ مَا يَجَاءُ بِهِ
 لِمَا يَكْدُلُ عَلَى فَرْخٍ قَلِيلٍ لَهُ
 وَفَتْحُهُ مَا حَرَفَ حَلَقَ عِيَالَهُ
 فِي غَيْرِ هَذَا لَدَى الْحَلَقِ قَبْلَ اَنْ يَنْتَبِعَ
 اِنْ لَمْ يَصْنَعْ وَلَمْ يَشْهَرْ بِكَيْسٍ اَوْ
 عَيْنِ الْمَضَارِعِ مِنْ مَعَلَتْ جَيْتَ خَلَا
 فَكَيْسًا وَاضْمًا اِذَا تَعَيَّنَ بَعْضُهُمَا

اَيُّ اَنْ تَطْلُعَ مِنْ حَبْلِ الْخَصْلِ قَبْلَ
 قَسَمْتِ كَذَّاءُ وَهِيَ صِدْقٌ وَخَرَجَ
 نَزَتْ وَطَرَتْ وَدَرَتْ وَهِيَ صَبْحُ صَبَا
 وَشَطَّتْ لِلدَّارِ نَسَّ الشَّيْءُ حَسْبُهَا
 عَيْلَالَهُ الْوَاوَاوَةَ مَا يَجَاءُ بِهِ
 لِمَا يَكْدُلُ عَلَى فَرْخٍ قَلِيلٍ لَهُ
 وَفَتْحُهُ مَا حَرَفَ حَلَقَ عِيَالَهُ
 فِي غَيْرِ هَذَا لَدَى الْحَلَقِ قَبْلَ اَنْ يَنْتَبِعَ
 اِنْ لَمْ يَصْنَعْ وَلَمْ يَشْهَرْ بِكَيْسٍ اَوْ
 عَيْنِ الْمَضَارِعِ مِنْ مَعَلَتْ جَيْتَ خَلَا
 فَكَيْسًا وَاضْمًا اِذَا تَعَيَّنَ بَعْضُهُمَا

اَيُّ اَنْ تَطْلُعَ مِنْ حَبْلِ الْخَصْلِ قَبْلَ
 قَسَمْتِ كَذَّاءُ وَهِيَ صِدْقٌ وَخَرَجَ
 نَزَتْ وَطَرَتْ وَدَرَتْ وَهِيَ صَبْحُ صَبَا
 وَشَطَّتْ لِلدَّارِ نَسَّ الشَّيْءُ حَسْبُهَا
 عَيْلَالَهُ الْوَاوَاوَةَ مَا يَجَاءُ بِهِ
 لِمَا يَكْدُلُ عَلَى فَرْخٍ قَلِيلٍ لَهُ
 وَفَتْحُهُ مَا حَرَفَ حَلَقَ عِيَالَهُ
 فِي غَيْرِ هَذَا لَدَى الْحَلَقِ قَبْلَ اَنْ يَنْتَبِعَ
 اِنْ لَمْ يَصْنَعْ وَلَمْ يَشْهَرْ بِكَيْسٍ اَوْ
 عَيْنِ الْمَضَارِعِ مِنْ مَعَلَتْ جَيْتَ خَلَا
 فَكَيْسًا وَاضْمًا اِذَا تَعَيَّنَ بَعْضُهُمَا

اَيُّ اَنْ تَطْلُعَ مِنْ حَبْلِ الْخَصْلِ قَبْلَ
 قَسَمْتِ كَذَّاءُ وَهِيَ صِدْقٌ وَخَرَجَ
 نَزَتْ وَطَرَتْ وَدَرَتْ وَهِيَ صَبْحُ صَبَا
 وَشَطَّتْ لِلدَّارِ نَسَّ الشَّيْءُ حَسْبُهَا
 عَيْلَالَهُ الْوَاوَاوَةَ مَا يَجَاءُ بِهِ
 لِمَا يَكْدُلُ عَلَى فَرْخٍ قَلِيلٍ لَهُ
 وَفَتْحُهُ مَا حَرَفَ حَلَقَ عِيَالَهُ
 فِي غَيْرِ هَذَا لَدَى الْحَلَقِ قَبْلَ اَنْ يَنْتَبِعَ
 اِنْ لَمْ يَصْنَعْ وَلَمْ يَشْهَرْ بِكَيْسٍ اَوْ
 عَيْنِ الْمَضَارِعِ مِنْ مَعَلَتْ جَيْتَ خَلَا
 فَكَيْسًا وَاضْمًا اِذَا تَعَيَّنَ بَعْضُهُمَا

بعض ناتی المضارع مفتوح وكلمة
 واقتحة متصلا لغیرہ وغیرہ
 او ما تصد كهن الوصل فيه او
 في ليا في غير ما ان الحقا باني
 وكسر ما قبل اخر المضارع من
 زيادة التاء او لا قل حصكت

بعض ناتي المضارع مفتوح وكلمة
 واقتحة متصلا لغیرہ وغیرہ
 او ما تصد كهن الوصل فيه او
 في ليا في غير ما ان الحقا باني
 وكسر ما قبل اخر المضارع من
 زيادة التاء او لا قل حصكت

فصل في فعل ما لم يسم فاعله

ان تستند الفعل للمفعول فاعله
 بعين اعتل واجعل قبل اخره
 ثالث في هم وصل ضم معه ومع
 واما فاعله اجعل الثالث نحو

بعض ناتي المضارع مفتوح وكلمة
 واقتحة متصلا لغیرہ وغیرہ
 او ما تصد كهن الوصل فيه او
 في ليا في غير ما ان الحقا باني
 وكسر ما قبل اخر المضارع من
 زيادة التاء او لا قل حصكت

بعض ناتي المضارع مفتوح وكلمة
 واقتحة متصلا لغیرہ وغیرہ
 او ما تصد كهن الوصل فيه او
 في ليا في غير ما ان الحقا باني
 وكسر ما قبل اخر المضارع من
 زيادة التاء او لا قل حصكت

بعض ناتي المضارع مفتوح وكلمة
 واقتحة متصلا لغیرہ وغیرہ
 او ما تصد كهن الوصل فيه او
 في ليا في غير ما ان الحقا باني
 وكسر ما قبل اخر المضارع من
 زيادة التاء او لا قل حصكت

بعض ناتي المضارع مفتوح وكلمة
 واقتحة متصلا لغیرہ وغیرہ
 او ما تصد كهن الوصل فيه او
 في ليا في غير ما ان الحقا باني
 وكسر ما قبل اخر المضارع من
 زيادة التاء او لا قل حصكت

بعض ناتي المضارع مفتوح وكلمة
 واقتحة متصلا لغیرہ وغیرہ
 او ما تصد كهن الوصل فيه او
 في ليا في غير ما ان الحقا باني
 وكسر ما قبل اخر المضارع من
 زيادة التاء او لا قل حصكت

بہارِ حقین اصل و اسعنوانی چو نجا
چو نجا اصل و اسعنوانی چو نجا

دستبري نورين سغور و ماسار
نایب ۱۲

أَيُّهَا فَلْيُشَاقِقْ

انورين بفرورث انما و ۱۲
شهر ۱۲
حکومت التانديتہ

القصص والفعلا

<p>طَبَّ اشْيَك فِي الصَّوْعِ مِنْ قَعْلَا الْحُدُوثِ خَوْفًا خَا جَا ذَلْ جَدَا وَدَنَ لِلضَّارِعِ لَكِنْ اَوْ لَا جَعْلَا فَتَحْتَ صَارَ اسْمٌ مَفْعُولٌ وَقَدْ جَعْلَا وَمَا اَنْى كَفَعِيلٌ فَهُوَ قَدْ عُدَّ كَا وَالنَّسِيَّ عَرَّوْزٌ مَفْعُولٌ وَمَا كَلَا</p>	<p>طَبَّ اشْيَك فِي الصَّوْعِ مِنْ قَعْلَا الْحُدُوثِ خَوْفًا خَا جَا ذَلْ جَدَا وَدَنَ لِلضَّارِعِ لَكِنْ اَوْ لَا جَعْلَا فَتَحْتَ صَارَ اسْمٌ مَفْعُولٌ وَقَدْ جَعْلَا وَمَا اَنْى كَفَعِيلٌ فَهُوَ قَدْ عُدَّ كَا وَالنَّسِيَّ عَرَّوْزٌ مَفْعُولٌ وَمَا كَلَا</p>	<p>حَمَلًا عَلَى غَيْرِهِ لِنِسْبَةِ كَخْفِيفٍ وَفَا كَلَّ صَالِحٌ مِنْ كُلِّ لَنْ قَصِدَ وَبِاسْمٍ فَا كَلَّ غَيْرُ ذِي الثَّلَاثَةِ هِجْ مِيَدُ تَضَمُّمٍ وَانْ مَا قَبْلَ اخْرَا مِنْ ذِي الثَّلَاثَةِ بِالْمَفْعُولِ مَثْنًا بِهِ عَنِ الْاَصْلِ وَاسْتَغْنَوْا بِنَجَا</p>	<p>حَمَلًا عَلَى غَيْرِهِ لِنِسْبَةِ كَخْفِيفٍ وَفَا كَلَّ صَالِحٌ مِنْ كُلِّ لَنْ قَصِدَ وَبِاسْمٍ فَا كَلَّ غَيْرُ ذِي الثَّلَاثَةِ هِجْ مِيَدُ تَضَمُّمٍ وَانْ مَا قَبْلَ اخْرَا مِنْ ذِي الثَّلَاثَةِ بِالْمَفْعُولِ مَثْنًا بِهِ عَنِ الْاَصْلِ وَاسْتَغْنَوْا بِنَجَا</p>
<p>فَلِثَلَاثَةٍ مَا اَبْدِيَهُ مُنْتَخِلَا مَوْثِقًا اَوْ لَا كَيْفَ الْمَقْصُودُ مَتَصِلَا رِضَاهُكَ وَصَالِحٌ تَمُزِدُ فَعِلَا وَبِالْقَصْرِ وَالْفَعْلَاءِ قَدْ قَبِلَا</p>	<p>فَلِثَلَاثَةٍ مَا اَبْدِيَهُ مُنْتَخِلَا مَوْثِقًا اَوْ لَا كَيْفَ الْمَقْصُودُ مَتَصِلَا رِضَاهُكَ وَصَالِحٌ تَمُزِدُ فَعِلَا وَبِالْقَصْرِ وَالْفَعْلَاءِ قَدْ قَبِلَا</p>	<p>وَلِصَادِرٍ اَوْ زَانٍ اَبَيْتُهَا فَعْلٌ وَفِعْلٌ وَفَعْلٌ اَوْ بَيْتَا فَعْلَانُ فَعْلَانُ فَعْلَانُ وَخَوَجَلَا مَجْرُ اَوْتَا التَّانِيَتْ ثُمَّ فَعَالَا</p>	<p>وَلِصَادِرٍ اَوْ زَانٍ اَبَيْتُهَا فَعْلٌ وَفِعْلٌ وَفَعْلٌ اَوْ بَيْتَا فَعْلَانُ فَعْلَانُ فَعْلَانُ وَخَوَجَلَا مَجْرُ اَوْتَا التَّانِيَتْ ثُمَّ فَعَالَا</p>
<p>هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون</p>	<p>هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون</p>	<p>هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون</p>	<p>هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون هَ قَوْلُهُ فَعْلَانُ چُون</p>

[illegible]

ما عني اعتك لافعال منه
 من المزال وان تلحق بفهما
 ومرة للصدر الذي تلازمه

ما عني اعتك لافعال منه
 من المزال وان تلحق بفهما
 ومرة للصدر الذي تلازمه

باب المفعول والمفعول

من في الشك لا يفعل له أمت
 كذا المفعول كأم مطلقاً إذا انفا
 ولا يؤثر كون الواو فاء إذا
 في غير ما عني أفع مفعول أو سوا
 مظلة مطلع الجميع محبدة
 منزلة مغرب مظلة ومدت
 ومجن قبتك أفع مفعول كذا

ما عني اعتك لافعال منه
 من المزال وان تلحق بفهما
 ومرة للصدر الذي تلازمه
 ما عني اعتك لافعال منه
 من المزال وان تلحق بفهما
 ومرة للصدر الذي تلازمه
 ما عني اعتك لافعال منه
 من المزال وان تلحق بفهما
 ومرة للصدر الذي تلازمه

ما عني اعتك لافعال منه
 من المزال وان تلحق بفهما
 ومرة للصدر الذي تلازمه

تکلیف زیادہ
از سر زین

مَوْقِعُهُ كُلِّ ذَا وَجْهٍ قَدْ حَسِبَ
وَمَسْجِدٌ مُتَكَبِّرٌ مَّا وَحَى الْأَيْلَا
ظُرْتُ الْأَنْفُ وَكَرْمُ شَاذِ ١٢
وَمِنْ زَاوَعٍ ظَلَنَ مَنِيْبٌ قِصْلَا
أَجْزَلُ نَمْرِ مَفْعِلَةٌ أَقْدَامُ شَرَفِي
كَذَّالِكَ الْتَلْثِيثُ قَدْ بَدَلَا
لَا يَ تَوْقِفٌ وَلَا تَعْدُ الَّذِي تَعْلَا
مِنْهُ لِمَفْعِلٍ أَوْ مَفْعِلٍ جَبَلَا

كَمِثْلِ مَسْبُوعَةٍ وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ
أَيَّ كَثْرَةِ السَّجِّ ۝
وَأَفْعَلَكِي عَنْهُمْ فِي ذَلِكَ أَجْهَلًا
عَلَى الْغَرْبِ ۝
وَمِنْهُمْ جَاءُ مِنْهُ نَادِرًا فَبِئْسَ

آن میباید
مصدر رسمی و نظرات این غیر متناهی می باشد
مفتوح است و چون مقام را از این غیر متناهی
از استمرار و معتدل از اعتدال غیر متناهی
مفتوح و تفتیح می بیند و مکان بسیار باشد
ایمانی که در آن مکان بسیار باشد
اینکه ساخته میشود و از آن می شود
مذکور که از هیچ ساخته نشود از متناهی می شود
که مستطیل باشد و در آن مثل ارض
ای کثیره الارض

فصل

كَيْفَعِلْ وَكَيْفَعَالٌ وَكَيْفَعَلَةٌ

استد المدق وميسط ومحملة
السدان ١٥

وَمِنْ نَوَىٰ عَمَلٍ لِّهِنَّ جَارُهُ

وَقَدْ رَفَعْتُمْ بَمَا قَدْ رُمْتُمْ

ثُمَّ الصَّلَاةُ وَتَسْلِيمٌ قَارِئُهَا

وَاللَّيْلِ الْمُنِيرِ وَالصُّبْحِ الْكَرِيمِ وَمَنْ

وَأَسْأَلُ اللَّهَ مِنْ أَنْوَابِ رَحْمَتِهِ

وَأَن يَكْسِرَ فِي سَعْيَاكُمُ الْكُفْرَ

من الثلاثي ضيع اسم ما به عمل

وَمِنْ مَنَاصِلِ الْأَتِّ مَنَاجِلُ

فِيهِمْ كَسْرٌ وَلَمْ يُعْلَمِ بِنِ عَدْلِهِ

والحمد لله اذ ما رمت كمالا

عَلَى الرَّسُولِ الْكَرِيمِ الْخَاتَمِ الرَّسُولِ

وَفِي سَبِيلِ الْمَكْرَمَاتِ تَكْلَا

سِتْرًا جَمِيلًا عَلَى الثَّلَاثِ مُشْتَمِلًا

مستبشیر الملائکة بآیة و جلالہ

والتكليف على كل واحد منكم
بما استطاع
فمن لم يجد قربة فليصوم
أو يصدق أو يعطى
أو يمسك بطنه
فمن لم يفعل ذلك
فليس له عذر

192

الرضا بن محمد بن الحسين بن علي بن ابي طالب
 عليه السلام كان له الجليل
 على قلوب الناس
 في الدنيا والآخرة
 وكان له الجليل
 على قلوب الناس
 في الدنيا والآخرة
 وكان له الجليل
 على قلوب الناس
 في الدنيا والآخرة

قد انطبع ابدية الافعال في المطبع المصطفائي في رمضان المعظم
سنة تسعين بعد الالف والمائتين من هجرة نبي الخافقين فقط

تجمع بکرمیت لعموم انورگی ۱۱۱ شرح

که در شعر و حدیث و کتب
که برای استقامت و دل را در پیش
مشتد را خففت خوانند و تمام کسوس
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب

مشتد را خففت خوانند و تمام کسوس
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب

و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب

الاجرو مية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِلَّهِ حَيْدَ خَلَقَهُ وَلِلَّهِ

لَكِنْ لِعَظُمِ شَانِهِ لَمْ تَحْوَ

فَاعَرَبْتُ فِي الْحَالِ بِالْأَحْجَانِ

عَلَى النَّبِيِّ أَفْصَحَ الْحِكَاكِ

مَنْ اتَّقَى الْقُرْآنَ بِالْأَعْرَابِ

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي قَدْ وَفَّقَا

حَتَّى نَحْتَ قُلُوبَهُمْ لِنَحْوَاهُ

فَأَشْرَيْتَ مَعْنَى ضَمِيرِ الشَّانِ

ثُمَّ الصَّلَاةُ مَعَ سَلَامٍ لَا تَقْ

مُحَمَّدٌ وَأَلَالٌ وَالْأَصْحَابُ

۱۹۵
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب

و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب
و بعد از آنکه در این کتب

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

وَمِمَّا غَالِبَ الْأَبْوَابِ
سَالِ كَرْمِيهِ نَقْلُهَا

سُئِلَ فِيهِ مِنْ صَدَقَاتِهِ
أَيُّهُمْ تَحْتِ الْبَيْتِ الْأَسْفَلِ نَظْمٌ
وَوَصْفٌ ۱۲

إِذَا الْفَتَى حَسْبًا عِقَادُهُ نَفْعٌ
يعني همان دوستی که در میان
مصادیق ۱۲

شکال امکان ان مجیدنا
عبدالله بن محمد
الامارة
شکال امين

اَنْ يَكُوْنُ نَافِعًا بَعِيْدًا

فجاء مثل الشرح الكتاب المنظم ١١

يَفْهَمُ قَوْلِي لِعِتْقَادِ وَاقِعٍ

وَكُلٌّ مِنْكُمْ لَبِيسٌ

بن الریاء مضاعفاً اجی ناکا
 متعلق بکیر
 حال ازنا علی بکیر

عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير

باب الكلام والجملة

والكلمة اللفظ المعيد المفسر
بكون الام ١٢

وَهَذِهِ ثَلَاثُهَا فِي الْحِكْمِ

كَيْفَ وَقَدْ وَانَّ زَيْدًا رَفِئِي

کلامیہ عربیہ اسلامیہ

اسم و فعل تم حرف تقسیم

لَقَوْلٍ لِّفَعْلَةٍ قَدْ أَفَادَتْ لَهَا

<p>فجاء مثل الشرح للكتاب</p> <p>المعقول ١١</p>	<p>مقتل الغالب الاكواب</p> <p>الناقد ١٢</p>	<p>سئل فيه مرصد تصادق</p> <p>دوست ١٣</p>	<p>انهم تهم البت از سب نظم</p>
<p>يفهم قولي لا اعتقاد واثق</p> <p>مستند ١٤</p>	<p>وكل من لم يستعد له ينفع</p> <p>مستند ١٥</p>	<p>اد الفتي حسا اعتقاده نفع</p> <p>مستند ١٦</p>	<p>انهم تهم البت از سب نظم</p>
<p>من الريا مضاعفا اجي نكا</p> <p>مستند ١٧</p>	<p>من اعنتني بحفظه وفهمه</p> <p>مستند ١٨</p>	<p>ان يكون نافعاً بعلومه</p> <p>مستند ١٩</p>	<p>انهم تهم البت از سب نظم</p>
<p>باب الكلام والكلمة</p>	<p>والكلمة اللفظ المعيد المشر</p> <p>مستند ٢٠</p>	<p>وهذه تلتها هي الكلم</p> <p>مستند ٢١</p>	<p>مستند ٢٢</p>
<p>كفهم وقد وان زيد لا ارتقى</p> <p>مستند ٢٣</p>	<p>كل لفظ قد افاد مستلذا</p> <p>مستند ٢٤</p>	<p>مستند ٢٥</p>	<p>مستند ٢٦</p>

فَالْأَسْمَاءُ بِالتَّنْوِينِ وَالْخَفْضِ
وَجَزْءُ خَفْضِ الْأَسْمَاءِ وَالْأَلِفُ
وَتَأْتِي تَانِثٌ مَعَ التَّسْكِينِ
وَالثَّوْنُ وَالْيَا فِي أَفْعَلٍ وَأَفْعَلَا
إِلَّا أَنْتِفَاقُ بُولِهِ الْعَلَامَةِ
بَابُ الْأَعْرَابِ
تَقْدِيرًا أَوْ لِقْطًا عَامِلِ عِلْمٍ
رَفَعٌ وَتَصْبٌ وَكَذَا جَزْمٌ وَجَزْمٌ
وَكُلُّهَا فِي الْفَعْلِ وَالْخَفْضِ أَمْتَعٌ
قَدْ بَعَا مِنْ الْحَرْفِ وَمَعْرَبَةٌ
أَعْرَابُهُمْ تَقْدِيرًا خَيْرُ الْكَلِمِ
أَقْسَامُهُ أَرْبَعَةٌ فَلْتَعْتَبِرْ
وَالْكُلُّ غَيْرُ الْحَرْمِ فِي الْأَسْمَاءِ لِقَمِ
وَسَائِرُ الْأَسْمَاءِ حَيْثُ لَا شَبَهَ

وَأَنَّ الْمَلَائِكَةَ سَاقِدَاتٌ لِّسُنُوفِهِمْ وَمِنْهُم مَّنْ لَا يَلْمِزُكَ فِي شَيْءٍ وَهُمْ لَا يَخِفُونَ حَقَّ قَوْلِهِ وَإِنَّ أَسْمَاءَ مَبْنِي خَلَا

وغير ذی الاسماء مبنی خا
اسماء مبنی
لاستثنای

مضارع من كل نون قد خلا
نون تا کید
جمع نون است
نون در خلا

بَابُ عَلَامَةِ الْإِعْرَابِ

لِلْفِعْلِ مِنْهَا صَمَةٌ وَأَوَّلُ الْعِ

فَالضَّمُّ فِي اسْمٍ مُّفْرَجٍ كَأَحْمَدَ

يَجْمَعُ ثَابِتٌ كَسَلِيَّاتٍ

وَأَوَّلُ فِي جَمْعِ الدُّكُورِ السَّلَامِ

كَمَا أَتَتْ فِي الْخُصَّةِ الْأَسْمَاءُ

أَبَاحُ جَمٍّ وَفَوْ وَذَوْ جَرِي

وَفِي الْمَشْنِيِّ نَحْوَ يَدَانِ الْأَيْفِ

كَذَا أَوَّلُ ثَابِتٌ لَا مُنْخَرِفٌ

وَجَمْعُ تَكْسِيرٍ كَجَاءِ الْأَعْبَدِ

وَكُلُّ فِعْلٍ مُّعَرَّبٍ كَيْكَلِيَّةٍ

كَالصَّاحِحَانِ هُمُ الْأَوَّلُ الْمَكَامِ

وَهِيَ الَّتِي تَأْتِي عَلَى الْوَلَاةِ

كُلُّ مُصَافٍ مُّفْرَجٍ مُّكَبَّرًا

وَالنُّونُ فِي الْمَضَارِعِ الَّتِي عَرَفَ

وَأَنَّ الْمَلَائِكَةَ سَاقِدَاتٌ لِّسُنُوفِهِمْ وَمِنْهُم مَّنْ لَا يَلْمِزُكَ فِي شَيْءٍ وَهُمْ لَا يَخِفُونَ حَقَّ قَوْلِهِ وَإِنَّ أَسْمَاءَ مَبْنِي خَلَا
بَابُ عَلَامَةِ الْإِعْرَابِ
لِلْفِعْلِ مِنْهَا صَمَةٌ وَأَوَّلُ الْعِ
فَالضَّمُّ فِي اسْمٍ مُّفْرَجٍ كَأَحْمَدَ
يَجْمَعُ ثَابِتٌ كَسَلِيَّاتٍ
وَأَوَّلُ فِي جَمْعِ الدُّكُورِ السَّلَامِ
كَمَا أَتَتْ فِي الْخُصَّةِ الْأَسْمَاءُ
أَبَاحُ جَمٍّ وَفَوْ وَذَوْ جَرِي
وَفِي الْمَشْنِيِّ نَحْوَ يَدَانِ الْأَيْفِ
كَذَا أَوَّلُ ثَابِتٌ لَا مُنْخَرِفٌ
وَجَمْعُ تَكْسِيرٍ كَجَاءِ الْأَعْبَدِ
وَكُلُّ فِعْلٍ مُّعَرَّبٍ كَيْكَلِيَّةٍ
كَالصَّاحِحَانِ هُمُ الْأَوَّلُ الْمَكَامِ
وَهِيَ الَّتِي تَأْتِي عَلَى الْوَلَاةِ
كُلُّ مُصَافٍ مُّفْرَجٍ مُّكَبَّرًا
وَالنُّونُ فِي الْمَضَارِعِ الَّتِي عَرَفَ
بَابُ عَلَامَةِ الْإِعْرَابِ
لِلْفِعْلِ مِنْهَا صَمَةٌ وَأَوَّلُ الْعِ
فَالضَّمُّ فِي اسْمٍ مُّفْرَجٍ كَأَحْمَدَ
يَجْمَعُ ثَابِتٌ كَسَلِيَّاتٍ
وَأَوَّلُ فِي جَمْعِ الدُّكُورِ السَّلَامِ
كَمَا أَتَتْ فِي الْخُصَّةِ الْأَسْمَاءُ
أَبَاحُ جَمٍّ وَفَوْ وَذَوْ جَرِي
وَفِي الْمَشْنِيِّ نَحْوَ يَدَانِ الْأَيْفِ
كَذَا أَوَّلُ ثَابِتٌ لَا مُنْخَرِفٌ
وَجَمْعُ تَكْسِيرٍ كَجَاءِ الْأَعْبَدِ
وَكُلُّ فِعْلٍ مُّعَرَّبٍ كَيْكَلِيَّةٍ
كَالصَّاحِحَانِ هُمُ الْأَوَّلُ الْمَكَامِ
وَهِيَ الَّتِي تَأْتِي عَلَى الْوَلَاةِ
كُلُّ مُصَافٍ مُّفْرَجٍ مُّكَبَّرًا
وَالنُّونُ فِي الْمَضَارِعِ الَّتِي عَرَفَ

هذه قول كل مضارع من كل نون قد خلا
اسماء مبنی
نون تا کید
جمع نون است
نون در خلا
بَابُ عَلَامَةِ الْإِعْرَابِ
لِلْفِعْلِ مِنْهَا صَمَةٌ وَأَوَّلُ الْعِ
فَالضَّمُّ فِي اسْمٍ مُّفْرَجٍ كَأَحْمَدَ
يَجْمَعُ ثَابِتٌ كَسَلِيَّاتٍ
وَأَوَّلُ فِي جَمْعِ الدُّكُورِ السَّلَامِ
كَمَا أَتَتْ فِي الْخُصَّةِ الْأَسْمَاءُ
أَبَاحُ جَمٍّ وَفَوْ وَذَوْ جَرِي
وَفِي الْمَشْنِيِّ نَحْوَ يَدَانِ الْأَيْفِ
كَذَا أَوَّلُ ثَابِتٌ لَا مُنْخَرِفٌ
وَجَمْعُ تَكْسِيرٍ كَجَاءِ الْأَعْبَدِ
وَكُلُّ فِعْلٍ مُّعَرَّبٍ كَيْكَلِيَّةٍ
كَالصَّاحِحَانِ هُمُ الْأَوَّلُ الْمَكَامِ
وَهِيَ الَّتِي تَأْتِي عَلَى الْوَلَاةِ
كُلُّ مُصَافٍ مُّفْرَجٍ مُّكَبَّرًا
وَالنُّونُ فِي الْمَضَارِعِ الَّتِي عَرَفَ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

يَكُنِّي بِهِ عَنْ ظَاهِرِ قِسْمَتِي

وَقِسْمًا ثَانِيًا لِمُتَّصِلٍ

ثَانِي الْمَعَارِفِ الشَّهِيدِ بِالْعِلْمِ

وَأَمِّ عَمْرٍو وَآسِي سَعِيدٍ

فَمَا أَتَى مِنْهَا بِأَمْرٍ أَوْ بَابٍ

فَمَا يَدْخُجُ أَوْ يَذِمُّ مُشْعِرٍ

ثَالِثُهَا إِشَارَةٌ كَذَا وَخَبْرٌ

خَامِسُهَا مَعْنَى فِي مَحْرُوفٍ أَلٍ

سَادِسُهَا مَا كَانَ مِنْ مُضَافٍ

لِلْغَيْبِ وَالْحُضُورِ وَالتَّكْلِيفِ

مُسْتَدْرَجٌ بَارِزٌ وَمُنْفَصِلٌ

كَجَعْفَرٍ وَمَكَّةَ وَكَكَاحِرٍ

وَنَحْوُ كَهْفِ الظُّلَمِ وَالرَّشِيدِ

فَكُنْيَةٌ وَغَيْرُهَا أَسْمَاءُ وَلَقَبٌ

فَلَقَبٌ وَالْأَسْمَاءُ مَا لَا يُشْعِرُ

رَابِعُهَا مَوْصُولٌ الْأَسْمَاءُ كَالنَّبِيِّ

كَمَا تَقُولُ فِي مَحَلِّ الْعَمَلِ

لِوَاحِدٍ مِنْ هَذِهِ الْأَصْنَافِ

Handwritten marginal notes at the top of the page, including phrases like 'هذا قول...' and 'الغيب والحضور'.

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'الغيب والحضور' and 'المتصل'.

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, including phrases like 'هذا قول...' and 'الغيب والحضور'.

Vertical handwritten text on the far left margin, possibly a library or collection stamp.

[illegible][illegible]

۱۰۱ قول الله عز وجل
 ۱۰۲ قول الله عز وجل
 ۱۰۳ قول الله عز وجل
 ۱۰۴ قول الله عز وجل
 ۱۰۵ قول الله عز وجل
 ۱۰۶ قول الله عز وجل
 ۱۰۷ قول الله عز وجل
 ۱۰۸ قول الله عز وجل
 ۱۰۹ قول الله عز وجل
 ۱۱۰ قول الله عز وجل

باب في غريب الفعل

رَفَعَ الْمَصَارِعَ الَّذِي تَجَرَّدَا

فَالْصَّبْرُ وَهِيَ أَنْ وَكُنْ وَكُنْ

وَلَا مَجْدٌ وَلَا حَتَّى وَآو

بِأَجَابَ بَعْدَ نَعْيٍ أَوْ طَلَبَ

وَجَزَمَهُ بِكَمْ وَمَا قَدْ وَجَبَ

كَذَلِكَ إِنْ وَمَنْ وَمَا وَادَّ مَا

وَجِئْنَا وَكَيْفَمَا وَآلِي

وَاجْنُ مَرِيَانٍ وَمَا يَأْتِي الْحَقُّ

عَنْ نَاصِبٍ جَارٍ مِتَابِكَ

كَانَ إِذَنْ إِنْ صَدِيقٌ لَمْ يَكُنْ

وَالْوَاوُ وَالْقَائِي جَوَابٍ وَعَنُوا

كَلَّا لَمْ يَكُنْ عِلْمًا وَتَرَكُوا التَّعَبَ

وَلَا وَلَا دَلَّتْنَا عَلَى الطَّلَبِ

أَيْ مَتَى آيَاتُ آيِنٍ مَهْمَا

كَانَ يُقَمُّ زَيْدٌ وَخَيْرٌ وَفِينَا

فَعَلَيْنَ لَفْظًا أَوْ مَحَلًّا مُطْلَقًا

۱۰۱ قول الله عز وجل
 ۱۰۲ قول الله عز وجل
 ۱۰۳ قول الله عز وجل
 ۱۰۴ قول الله عز وجل
 ۱۰۵ قول الله عز وجل
 ۱۰۶ قول الله عز وجل
 ۱۰۷ قول الله عز وجل
 ۱۰۸ قول الله عز وجل
 ۱۰۹ قول الله عز وجل
 ۱۱۰ قول الله عز وجل

۲۰۶

۱۰۱ قول الله عز وجل
 ۱۰۲ قول الله عز وجل
 ۱۰۳ قول الله عز وجل
 ۱۰۴ قول الله عز وجل
 ۱۰۵ قول الله عز وجل
 ۱۰۶ قول الله عز وجل
 ۱۰۷ قول الله عز وجل
 ۱۰۸ قول الله عز وجل
 ۱۰۹ قول الله عز وجل
 ۱۱۰ قول الله عز وجل

[illegible]

بابُ نَائِبِ الْفَاعِلِ

أَقِمَّ مَقَامَ الْفَاعِلِ الَّذِي حَزَنَ

او مضد کاکو ظرفا او مچر و مرا

فَاَوَّلُ فِعْلٍ الَّذِي هُنَا يَضُمُّ

فِي كُلِّ مَا ضَرَفَ كَمَا فِي الضَّرَفِ

وَأَوَّلُ الْفِعْلِ الَّذِي كُتِبَ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الْمُنِيبِ

أما الضمير فهو نحو قولنا

مَقْعُولُهُ فِي كُلِّ مَالِهِ عُرْفٌ

إِنْ كُنْتُمْ تَحِبُّونَ مَفْعُولَهُ مَذْكُورًا

وَكُنْزٌ مَّا قَبْلَ الْآخِرِ مُلْكُكُمْ

منقہ گدائی و گادائی

مُنْكَسِرٌ ۖ وَهُوَ الَّذِي يُقَسِّمُ

تاریخ ما کے حکیم و دانشمندان

دُعِيتْ اَدْعِي مَا دَعِيَ الْاَنَا

باب المبتدأ والخبر

واجب استحقاق انصاف
در امور دولت باشد

مجلس فقہانیہ اسلامیہ
مجلس فقہانیہ اسلامیہ

مجلس شورای اسلامی

100

اوسط فاصلہ ۱۰۰ میٹر

وَالْمُؤْمِنَاتُ وَالْمُؤْمِنَاتُ

سنة ١٢٨٠

۹

ان كنت كذا فافعل كذا

دین و ایمان

از مذکور که در اینجا از

نہایت قابل ستائش

فولك فافكر النصارى

ربیع الثانی ۱۲۸۵

السيد الشاذلي بن عبد القادر

20

ما تملك من كمال

البريد

وین آن از او مولا

۱۷۷۷

بسم الله الرحمن الرحيم

ری ہادی علی رحمہ

بسم الله الرحمن الرحيم

آن با شمام بنه ۱۲ صد لک

ایک دفعہ ایک شخص نے کہا کہ میں نے اپنے

پنجون ٹولے دو سو کمسیر

قوله المبتدأ اسم مبتدأ
عن كل لفظ عامل مجزئ
مطابقا في لفظه للمبتدأ
وقولنا الزيدان قائمان
ومنه أيضا قاسم أخونا
أو مضمين كانت أهل القضا
عن الصيريل بكل الفصل
أنا ونحن أنت أنت أنتم
وهن أيضا جميعا أنا عشر
فالأول اللفظ الذي أنتم
والمختار اسم ذو اسر تعلق أسندا
كقولنا زيد عظيم الشأن
ومثله الزيدون قاسمونا
ولا اسم ما ظاهر ككنا مضم
ولا يجوز أن لا يتركب ما اتصل
أنا ونحن أنت أنت أنتم
وهن أيضا جميعا أنا عشر
فالأول اللفظ الذي أنتم

عن كل لفظ عامل مجزئ
مطابقا في لفظه للمبتدأ
وقولنا الزيدان قائمان
ومنه أيضا قاسم أخونا
أو مضمين كانت أهل القضا
عن الصيريل بكل الفصل
أنا ونحن أنت أنت أنتم
وهن أيضا جميعا أنا عشر
فالأول اللفظ الذي أنتم

المبتدأ اسم رفعة مؤنث
والمختار اسم ذو اسر تعلق أسندا
كقولنا زيد عظيم الشأن
ومثله الزيدون قاسمونا
ولا اسم ما ظاهر ككنا مضم
ولا يجوز أن لا يتركب ما اتصل
أنا ونحن أنت أنت أنتم
وهن أيضا جميعا أنا عشر
فالأول اللفظ الذي أنتم

قوله المبتدأ اسم مبتدأ
عن كل لفظ عامل مجزئ
مطابقا في لفظه للمبتدأ
وقولنا الزيدان قائمان
ومنه أيضا قاسم أخونا
أو مضمين كانت أهل القضا
عن الصيريل بكل الفصل
أنا ونحن أنت أنت أنتم
وهن أيضا جميعا أنا عشر
فالأول اللفظ الذي أنتم
والمختار اسم ذو اسر تعلق أسندا
كقولنا زيد عظيم الشأن
ومثله الزيدون قاسمونا
ولا اسم ما ظاهر ككنا مضم
ولا يجوز أن لا يتركب ما اتصل
أنا ونحن أنت أنت أنتم
وهن أيضا جميعا أنا عشر
فالأول اللفظ الذي أنتم

قوله المبتدأ اسم مبتدأ
عن كل لفظ عامل مجزئ
مطابقا في لفظه للمبتدأ
وقولنا الزيدان قائمان
ومنه أيضا قاسم أخونا
أو مضمين كانت أهل القضا
عن الصيريل بكل الفصل
أنا ونحن أنت أنت أنتم
وهن أيضا جميعا أنا عشر
فالأول اللفظ الذي أنتم

مکرر است و در بعضی کلمات
 خبر از خبر واقع میشود و آن خبر
 در بعضی اشیاء کلمات است و وقت
 مکرر است و در بعضی کلمات
 خبر از خبر واقع میشود و آن خبر
 در بعضی اشیاء کلمات است و وقت

<p>و غیره فی اربع محصور</p> <p>و فاعل مع فعله الذی صد</p> <p>کانت عندی و القتی بداری</p>	<p>لا غیر و هی الظرف و الجبر و</p> <p>و المبتدأ مع ماله من الخبر</p> <p>و ابني قری و ذا ابوه قاری</p>
--	---

باب گان و نحو آنها

<p>از رفع یگان المبتدأ السما و الخبر</p> <p>کذا اذ اضی ظل بات امی</p> <p>فتی و انفق و نزل ما برح</p> <p>کذا ک د ا م بعد ما الظرفیه</p> <p>و کل ما حسی فته مما سبق</p>	<p>یها انصبین گان زید ذابصر</p> <p>و هکذا اصبح ضا کسبا</p> <p>از بعها من بعد نفی یضمر</p> <p>و هی الی تگون مصدریه</p> <p>من مصدر او غیرا به التحق</p>
---	---

این عبارت که این خبر
 مبتدأ و خبر و خبر و خبر
 فاعل مع فعله و خبر
 خبر از خبر واقع میشود
 در بعضی اشیاء کلمات
 است و وقت مکرر است
 و در بعضی کلمات
 خبر از خبر واقع میشود
 و آن خبر در بعضی
 اشیاء کلمات است و وقت

این عبارت که این خبر
 مبتدأ و خبر و خبر و خبر
 فاعل مع فعله و خبر
 خبر از خبر واقع میشود
 در بعضی اشیاء کلمات
 است و وقت مکرر است
 و در بعضی کلمات
 خبر از خبر واقع میشود
 و آن خبر در بعضی
 اشیاء کلمات است و وقت

لعل قول الله تعالى
 لا تظن انك قد اوتيت
 النبوة من غير ان
 يكون لك نصيب من
 فضلها فانك قد اوتيت
 النصيب من فضلها
 واما قوله تعالى
 ولا تظن انك قد اوتيت
 النبوة من غير ان
 يكون لك نصيب من
 فضلها فانك قد اوتيت
 النصيب من فضلها

لكن صدقاً لا تكذباً	وانظر لي كوني مصحياً مصافياً
---------------------	------------------------------

باب بيان واخوانها

فمثل ان ان كنت في العمل	ترغبه كان زيد اذ وتظن
-------------------------	-----------------------

واكد والحقى بان انت	وليت من الفاظ من تبنى
---------------------	-----------------------

كان للتشبيه في الحاك	واستعملوا لكن لا سدر الك
----------------------	--------------------------

ولا تخرج وتقع لعل	كفو لهم لعل محبوني وصل
-------------------	------------------------

باب ظن واخوانها

انصت لظن البنداء والخبر	وكل فعل بعد ما على الاخر
-------------------------	--------------------------

٢١٢
 قوله تعالى
 لا تظن انك قد اوتيت
 النبوة من غير ان
 يكون لك نصيب من
 فضلها فانك قد اوتيت
 النصيب من فضلها
 واما قوله تعالى
 ولا تظن انك قد اوتيت
 النبوة من غير ان
 يكون لك نصيب من
 فضلها فانك قد اوتيت
 النصيب من فضلها

قوله تعالى
 لا تظن انك قد اوتيت
 النبوة من غير ان
 يكون لك نصيب من
 فضلها فانك قد اوتيت
 النصيب من فضلها

وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ

وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ

وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ

كَلِمَاتُهُ حَسْبُهُ زَعْمَتُهُ عَلَا ۱۱ صِدْقًا ۱۲ قَانِلًا ۱۳	رَأَيْتُهُ وَخَدَّتُهُ عَسَمَتُهُ عُجُوبًا ۱۱ أَفْهًا ۱۲ سَبَاقًا ۱۳
حَلَّتْهُ أَتَخَذَتْهُ وَكُلَّ مَا وَيْلًا ۱۱ أَلْزَمَتْهُ ۱۲ أَفْهًا ۱۳	مِنْ هَذِهِ صَفَاتُهُ فَلْتَعْلَمُوا أَشْرَافًا ۱۱ أَزْهَرًا ۱۲ أَفْهًا ۱۳
كَقَوْلِهِمْ خَلَقْتَ رَيْدًا فَجَعَلْ وَيْلًا ۱۱ أَلْزَمَتْهُ ۱۲ أَفْهًا ۱۳	وَاجْعَلْ لَنَا هَذَا الْمَكَانَ مَسْجِدًا أَشْرَافًا ۱۱ أَزْهَرًا ۱۲ أَفْهًا ۱۳

بَابُ النَّوَاحِيعِ وَفِيهَا النِّعَتُ

النِّعَتُ إِذَا رَفَعَ لِمَنْ شَاءَ وَأَوَّلُ الْقِسْمَيْنِ مِنْهُ إِتْبَاعُ فِي وَاحِدٍ مِنْ أَوْجِهٍ الْأَوَّلِ كَذَا مِنْ الْأَفْرَادِ وَالشُّكْرُ كَقَوْلِنَا عَمَّا الْعَلَامُ الْعَاضِلُ	يَعْنِي الْمَنْعُوتِ أَوْ يَطْمَحُ لَا مَعْنَى لَهُ ۱۱
صُنْعَاتُهُ مِنْ عَشْرَةٍ فِي أَرْبَعٍ مِنْ رَفَعٍ أَوْ خَفَضٍ أَوْ انْصَابٍ وَالصِّدْقُ وَالْتِعْرِيفُ وَالشُّكْرُ وَجَاءَ مَعَهُ نِسْقٌ خَصٌّ كَالْأَمَلِ	صُنْعَاتُهُ مِنْ عَشْرَةٍ فِي أَرْبَعٍ أَبْرَاجٍ وَوَصْلٍ بَرَّاءٍ صُرُوتٍ ۱۲
وَأَوَّلُ الْقِسْمَيْنِ مِنْهُ إِتْبَاعُ فِي وَاحِدٍ مِنْ أَوْجِهٍ الْأَوَّلِ كَذَا مِنْ الْأَفْرَادِ وَالشُّكْرُ كَقَوْلِنَا عَمَّا الْعَلَامُ الْعَاضِلُ	صُنْعَاتُهُ مِنْ عَشْرَةٍ فِي أَرْبَعٍ أَبْرَاجٍ وَوَصْلٍ بَرَّاءٍ صُرُوتٍ ۱۲
وَأَوَّلُ الْقِسْمَيْنِ مِنْهُ إِتْبَاعُ فِي وَاحِدٍ مِنْ أَوْجِهٍ الْأَوَّلِ كَذَا مِنْ الْأَفْرَادِ وَالشُّكْرُ كَقَوْلِنَا عَمَّا الْعَلَامُ الْعَاضِلُ	صُنْعَاتُهُ مِنْ عَشْرَةٍ فِي أَرْبَعٍ أَبْرَاجٍ وَوَصْلٍ بَرَّاءٍ صُرُوتٍ ۱۲

وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ

وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ
وَقَالَ تَقَالِبْ يَٰمُوسَىٰ إِنَّكَ أَنفَالُكَ تَقْدِرُ عَلَيْهِمْ

باب البکک

اِذَا سَمِعْتَ اَوْ فَعَلَ لِمِثْلِهِ تَكَلَّ

فَجَعَلَهُ فِي إِعْرَابِهِ كَالْأَوَّلِ

كل وبعض واستمال وغلط

يَكْمَأُنِي زَيْدٌ أَخَاكَ وَأَكُلُ

لِي يَدْعُهُ الْذِي دَرَسَ

نَقُلْتُ بِكَ اَدُوْنُ قَصْدٍ فِغَاظٍ

الفِعْلُ مَنْ فَعَلَ كَمَنْ يُؤْمِرُ بِرَيْبِ

بَابُ مَنْصُوبَاتِ الْأَسْبَابِ

وَالْحُكْمُ لِلثَّانِي وَعَنْ عَطْفٍ

مُكِبَّالَهُ يَلْفُظُ الْبَدَلِ

كذلك اصاب بها الحسن انضبط

عَنْ رِجَالٍ نَصَقَهُ وَقَدْ

وَقَدْ رَكِبْتُ الْيَوْمَ بِكَ الْفَرَسَ

أَوْ قُلْتَهُ عَمْرًا فَإِذَا ضَرَابٌ فَقَطُّ

يَدْخُلُ جَنَّاتٍ أَلْفَ أَلْفِ نَافِذَةٍ فِيهَا

[illegible][illegible][illegible]

اسم فاعل و خبر و مفعول

تَبَاهٍ مِنْ رَأْيِ الْأَسْمَاجِ

وَمَا يَأْتِي عَلَى تَرْبِيهِ

وَذَلِكَ اسْمُ جَاءَ مَنْصُوبٌ بِمَا وَقَعَ

مصر وداخه

عذرہ قسطنطنیہ ایضاً منسل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قسم منہ کا قید انحصار

منصوباً وهذا عشر قلت

آلہامی الذکر معقول بہ

عليه فعل كاحذ وأهل الطهر

قد مضى التَّيْلُ الَّذِي ظَهَرَ

حَاءُ نِي وَجَاءُ نَا وَمُقْصِلُ

سَيِّدُ الْكَرَمِ الَّذِي حَيَاةُ

الَّذِي مِنْ قَبْلُ كُلِّ مُتَّصِلٍ

جَاءَ مِنْ أَوَاعِدِهِ فِي اثْنَيْ عَشَرَ

باب المصداق

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

گنجینه ای که بعضی از آن جهت باران
 و آن را با شد و بعضی اسم را اتفاق چون
 غیر موسی ببردن رضا و موسی شرک
 برای رسوا و هموزن سما و بعضی شای
 در فعلیت و در قوت مانند خدا و خدا
 و بعضی فعلیت که ظاهر آن را که در
 لیس را که چون در آن است
 است و قوای غیر از آن و نسبت
 از استغنی ملامت را هم در آن
 است و قوای غیر از آن و نسبت
 است و قوای غیر از آن و نسبت

و اما چاره القوم الارزیده ای منعم و چنانکه
بدان جا نوبت نصب باشند
و در حالت رفع و در محل
باختلاف حرکت متناوب باشند و در حالت
نصب یعنی توقف پس در حالت
الارزیده اگر در بدایه ابدل کوئی تا نصب
آن نیت باشد و ضمیر لازم گردد چنانکه اگر
و اگر مستثنی شود از این
حاجت بضمیر نیست که تا فی الشرح
علامه

[illegible]

وَأَنْ يَكُونُ مُعْلَقًا مُؤَخَّرًا

بیت المقدس

عَنْ حَكِيمٍ أَوْ كَانَ فِي اللَّفْظِ الْبَدَلُ

الْأَوْغَرِ وَالْأَوْسَى وَالْأَوْسَى

ما اخرجتم من ذي قار

وَقَدْ آتَيْتِ الْقَوْمَ الْآخِلِينَ

فَاُذِّنْ لَكُمْ فِي النِّسَابِ فِيهِ ضَعْفَانِ

وما سواة حكمه بعكسه

وَالنَّصَبُ فِي الْأَبْعَادِ الثَّلَاثَةِ

مجلس قضاة اقصیٰ الشریعہ
محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

وَأَنْ يَكُنْ مِنْ تَائِقِينَ قَالَا

كَلِمَةٍ إِلَّا أَبُو كَذَا

وخفض مستنیر علی الاطلاق

النصب أيضا جائز لمن يشاء

باب في النقي الحسن

حَاكُمُوا لِحُكْمِ اللَّهِ فِي الْعَمَلِ

ضافاً أو مشابه المضاف

وَاِذَا تَكْرُرَتْ اَجْرِيَّتَا

سند افراد اسماء الزم النبأ

[illegible]

وَلَا أَخَ وَلَا أَبَ وَلَا نَصَبَ أَبَا

حَيْثُ عَرَفْتَ اسْمَهُ أَوْ قَصْدًا

لَا عَلَيْهِ حَاجِسٌ وَلَا عَمْسٌ

أَيْضًا لَنْ تَرْضَى أَخَاهُ لَا نَصَبًا

فَارْفَعْ وَتَوَنُّ وَالْزِمْ تَكْرًا

وَلَا لَكَ عَبْدٌ وَلَا مَا يَدُخِرُ

بَابُ الْمَنَادَةِ

يَا أَيُّهَا الَّذِي فِي مَفْرَجِ عِلْمٍ

وَمَفْرَجِ مَنَاسِكٍ سِوَا

يَا أَيُّهَا الَّذِي فِي مَفْرَجِ عِلْمٍ

مِنْ غَيْرِ تَوَنُّنٍ عَلَى الْإِطْلَاقِ

يَا أَيُّهَا الَّذِي فِي مَفْرَجِ عِلْمٍ

كَلَامُ الْمَنَادِ وَالَّذِي ضَاهَاهُ

عَلَى الَّذِي فِي مَفْرَجِ عِلْمٍ

وَالنَّصَبُ فِي الثَّلَاثَةِ الْبَوَالِغِ

يَا أَيُّهَا الَّذِي فِي مَفْرَجِ عِلْمٍ

Handwritten marginal notes in Persian script, including commentary on the main text and additional verses. The notes are written in a cursive style, typical of historical Persian manuscripts. Some notes are written vertically along the left margin, while others are written horizontally above and below the main text blocks. The text is dense and covers most of the page area outside the main printed text.

يا كاشف الكرب ويا اهل الشفا
يا لطيفاً بالعباد الطيف بنا

بابُ الْمَفْعُولِ لَهُ

مَفْعُولُهُ أَيْضًا أَيْ بَيَانًا
فَعْلٌ
فَعْلٌ
شَرْطُهُ اتِّحَادُهُ مَعَ عَائِلَةٍ
مَفْعُولُهُ
ثُمَّ لِيَزِيدَ إِتْقَانًا شُكْرَهُ
يَسْتَقِيمُ قِيَامُهُ وَالتَّقَارُّرُ
أَيْ يَزِيدُ تَقَرُّرَهُ

باب المفعول معه

رَافِقَهُ اسْمٌ بَعْدَ وَافِقٍ
 مَنْ كَانَ مَعَهُ فِعْلٌ غَيْرُ حَرْفٍ
 أَوْ شِبْهُ فِعْلٍ كَاسْتَوَا الْمَاءَ
 وَخَوَّسَتْهُ وَالْأَمِيرُ لِلْعَمْرِ

[illegible]

باب مخفوضات الیاء

بِأَنْتَ أَنْوَاعٍ
وَمَوْجُوهٍ هَبْنَاهُمْ عَلَى
وَأُولَئِكَ فِي الْخَلْفِ
يُسْمَوْنَ فِي الْعِرَاقِ

أَكْرَفَ الْمَصَافِ الْوَبَاحِ
بَاءٌ وَكَافٌ فِي وَكَلَمٍ عَلَى
مَنْ مَدَّ وَأَوْسَبَ أَوِ الْخَلْفِ
وَجِثٌ لِّلْجَوِبِ بِاسْتِيقَافٍ

باب المضاف اليه

بِأَنْتَ أَنْوَاعٍ
وَمَوْجُوهٍ هَبْنَاهُمْ عَلَى
وَأُولَئِكَ فِي الْخَلْفِ
يُسْمَوْنَ فِي الْعِرَاقِ

وَنُونُهُ كَأَمْلِكُمْ أَهْلُونَا
كَفَاتِلا عِلَامَ زَيْدٍ قَتَا
أَوْ مِنْ مَكَّنَّ اللَّيْلِ أَوْ غَلَامِ

مخفوضات الیاء
بأنت انواع
ووجوه هبناهم على
واولئك في الخلف
يسمون في العراق
أكرف المضاف الوباح
باء وكاف في وكلم على
من مد وأوسب أو الخلف
وجيث للجواب باستيقاف
باب المضاف اليه
ونونه كأملكم أهلونا
كفاتلا علام زيد قاتا
أو من مكَّن الليل أو غلام
مخفوضات الیاء
بأنت انواع
ووجوه هبناهم على
واولئك في الخلف
يسمون في العراق
أكرف المضاف الوباح
باء وكاف في وكلم على
من مد وأوسب أو الخلف
وجيث للجواب باستيقاف
باب المضاف اليه
ونونه كأملكم أهلونا
كفاتلا علام زيد قاتا
أو من مكَّن الليل أو غلام

كتب العبد المذنب بن المعنوي القصوي عبد المدراسي المحتوي استرخاء للأحباب بقسطاً على هذا الكتاب

كل حمد منصف فخر خيرة الكلام الأول لا عرف المعارف لم نزل وهو الذي يعلم في الصدور والضمائر ويصير بأفعال الغائب واحوال الحاضر
كالضمير البارز من بين يدي الناظر ويصير شامخاً معطوفاً الى جناب لفاعل الحق والعال التحقيق وهو من رفع اسماء ونخص الغير ارونصب عليها
أوتوا الجبال والظواهر لتسكينها عن تخراب البحر الزاخر وواضع الصلوات تضاهي زهرتها في نجوم الزواجر وكل التحيات تباهي بغرائدها عقود الجواهر
على من هو المستغنى ماني الارض السمار والمبتدئ الخيرة الكون الانشاء خلاصة العرب الحرياء التميز بين الانبياء وسيد الاول والاخر وجزء شكوك
المبهات اوصولة بحرف السيوف اسلوله من اعراب كلمات شافية وشارحات كافيه عن القلوب الخواطر وعلى ارواحها المتكويين الذين
كسر ابناء الشرك من منسفة كلمة التوحيد وجروا كافة الخلق من رطبات الممالك وفتحوا عليهم ابواب الهداية من اوضح المسالك الف الف
في كل لحظة ولحقه الى اليوم الآخر وبعد فيقول العبد المترف بانواع التقصير والمناصحة محمد المدراسي عبد العلي المدراسي بقصره اسديعوب نفسه
وجعل يومه خير من امسه ان الله تعالى عظم العلوم العربية شأناً ورفعه مرتبة ومكاناً وجعل الذريعة اليها فنون الادب لا سيما من لم يجاوز
بين الناس من العرب علم الصرف النحو افعالها وجمالها اذ هو الرقاة الى شرفة فهم كتاب سيد العظيم والوسيلة الى ذروة معرفة حديث نبية الكليم
فبشرى كالمشتري الى العلوم العربية وطوبى لكم يا شرفه في تصنيف الفنون الادبية في هذا الزمان المسعود والاوان المحمود لان هذه مجموعة اربع
الرسائل العجيبة التي بل اربع عناصر لقوامها كالتفصيل الطلسم غما يتعلق بالالف واللام مصنفه كالمصنف
الاعلام بتقديم الفضلاء الكرام مع في عصره اضراباً وكسرة غلظة مجموع الجمل واخر اربعة محارب المفردات موضع المبهمات في شرح الشان
عظيم الجاهل انما المعنى محمد سعيد السيد اوصله الى بائنا واثانية الخلاصة اشترقا بالافنية والثالثة القصيدة اللامية المعروفة
باجنية الافعال الفها الاوحد الكبير والاك العلم الكثير الفضل اللغوي والابانم النحوي واسطة جعفر ارباب الادب حجة لسان العرب
بربح فعملا الزمان في الانتقاء الى معارج سماء التحقيق وسبق اديار العصر في مضمار البلاغة وفيما في التدقيق تاصيل اعلام المبانى رافع
الوحي المعاني محمدين كاك جمال الدين الطائي البصري والاربعة الى اجمروهم في علمها علامته العلوم الكثير وفي سلك الافعال البشير
الاديب اللين كمال النجدي بلانغية سبحان اكل قارس ميدان الفصاحة بلائزاع حارس ازمة الله لاقية بلا دفاع عارف بحكمت العلوم وكما
السركتوم امين اخبرهم علمه قد التسمت في طبقة المحبة بعد اكتب الحاشي عليها وتوجه بالصحح اليها من اقرؤ في عصره مبلغ العلوم العقلية
والنقلية وبلغ اقصى معارج الفضل على يد ارج النحاة التي لم تتركها الا في غير في البرية تجدون بيان العلم بعد اندست اثاره وسوس

